

خونِ جگر

Library Sri Pratap College
Srinagar.

11102

- 4 JAN 2006

سید محی الدین حبیب

Sri Pratap College

**SRINAGAR
LIBRARY**

Class No. 891.441

Book No. H13K

Accession No. 29111.

SYED MOHI-UD-DIN HABIB

تلاوه

بخط زمره ای که این میزده نادره ای
کیوان! من میبار و قیال

ترتیب

و کھ	۱۲	گوہ دیہ ورق	
غزل	۱۳	غزل	۱
سوتھ کال	۱۴	لول	۲
غزل	۱۵	غزل	۳
وڑ رہنہز بونی	۱۶	السان ذابھتہ	۴
غزل	۱۷	غزل	۵
پوشہ تھم	۱۸	بو شنگ اکھ شام	۶
غزل	۱۹	غزل	۷
پہ جھ میون وطن	۲۰	کوکھل	۸
غزل	۲۱	غزل	۹
زندگی پھتہ کن نظر تراوھتہ	۲۲	مہری پیتاپ کالچ	۱۰
غزل -	۲۳	غزل	۱۱

۲۴	مردور	۲۴	لول اگر شه با گریه
۲۵	غزل	۲۵	غزل
۲۶	ایشان خلیل	۲۶	مشکبه شج
۲۷	غزل	۲۷	غزل
۲۸	پیتور لجه	۲۸	پیزر
۲۹	غزل	۲۹	غزل
۳۰	حسن	۳۰	زندگی
۳۱	غزل	۳۱	نوجوانس کین
۳۲	دک سنون	۳۲	پیام مشرقی رباعی
۳۳	غزل		○

گودہ ورق

زندگی چھ میانی کنی حسن لازم تلاش۔ یہ سید
حسن لازم الگ دیدار سیدہ سے گوہر اطمینان تہ سکون
قلب۔ یہ سکون حاصل کتر صحت چھ انسان زندگی بہند
لطف محسوس سیدان۔

زندگی نینرنگ و دو تہ کشمکش تہ چھ امی موجب
زہ یہ سکون سیدہ حاصل۔ امی کنی چھ اکثر لکھ و بان زہ
زندگی چھ کشمکش دویم ناو۔ از یک زن اگر چھ مشکل تہ
کتر یو چھ منزل مگر انسان چھ آتش زہ یگاہ آسہ شو شون تہ
رنبہ ون یگاہ۔ تکبیا زہ انسان چھ آتش تہ وہ میدان پیچہ زندہ
روسان تہ زوان۔ یہ چھ محض یہ آسہ یہ زندگی مہدی
تکایض تہ مصیبتیں برداش کرنک مادہ چھ انسان منتر
پادہ کران۔ تہ انسان چھ پیر نس دہا غس منتر یکہ یکہ مہلین

تہ رنہ وین خاب ہندی پیکر باوان۔ یعنی خاب چھ انسان عملی
 زندگی منہ حقیقت تک و پھر صان برن۔ انسان چھ یہ خاب عملی
 شکلہ منہ رینہ خاطرہ بے تاب باوان۔ تہ انسان چھ جد و جہد
 تہ کشمکش منہ مشغول روزان تہ امی سیتی چھ زندگی ہندی
 خوشی صبح و شام بان۔ محض و تہ منہ ریم مشکلات تہ مصیبت
 چھ پوان انسان پیش تہ چھ ریم ساری مشکل تہ مصیبت
 کران برداش۔ تہ چھا ہنیرس صودرہ کھنہ ہندین طوفان
 تہ ملن سیتی کڈن گڑھان خوش۔ مگر محض امی خاطرہ زہ
 پید تہ بین ملن تہ طوفان سیتی کڈن تہ واتہ میلی
 بھٹس تہ ساحل مقصود۔ یا غوطہ کھورس چھنا یہ خطرہ
 ہمیشہ زہ اگر تہ و بھٹس صودرہ منہ مہ نیکلا وہ کار یا
 کیٹیم کانہ سمندری جانور۔ مگر امی باوجود تہ چھ غوطہ کھور
 صودرہ کھونہ منہ رنگ لایان تہ سمندر زوہ منہ مودلی
 ملن تہ مودتہ کھار ان۔

شاعر تہ چھ اکھ انسان۔ اے کس انسانہ ہندہ حیثیتہ
 چھ تیس تہ حسین زندگی ہند تلاش تہ چھ زندگی منہ
 سکون تہ اطمینان رھانڈان۔ مگر محض تلاش منہ چھ تیس
 تہ پھوان۔ اے کس انسان ہندہ حیثیتہ مشکلات تلخی۔ مگر
 تہ چھ ریم برداش کران تہ بر و بھٹ کن یکان۔ ریم مشکلات

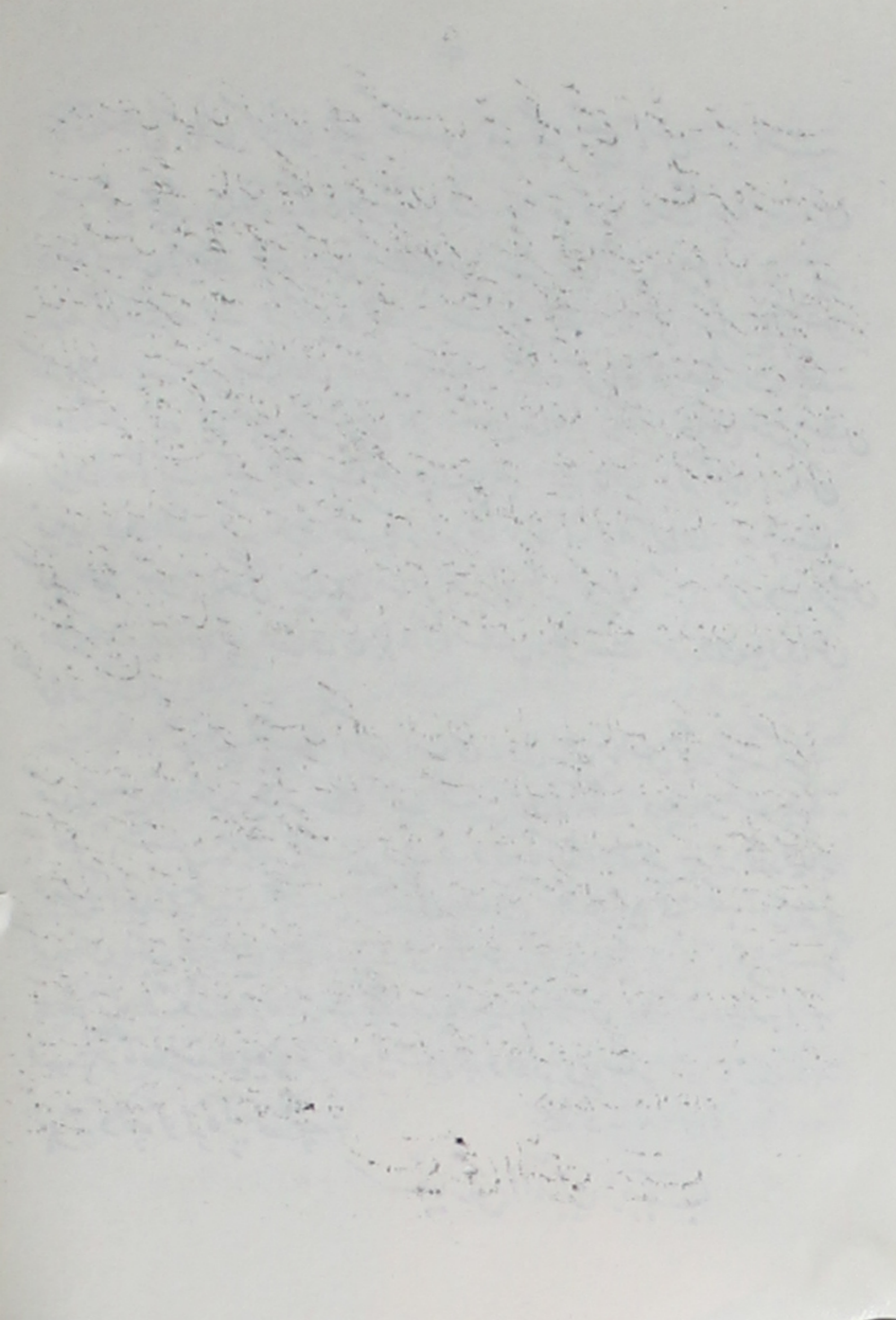
برداشت کران چھ تمس تہ پکہ پچ آش۔ تہ آشہ
 ستر چھ بنان پگاہ خوشون تہ پتہ پون۔ شاعرہ سندس
 دیباغس پیٹھ چھ یمن مشکلاتن منتر جھانپ پیوان۔ تہ
 زندگی کیشرہ چھ تہ کیاہ چھ۔ شاعر چھ زندگی منتر ہیے تصویر
 کران۔ پتہ پن شان منتر پیش پگاہ کوتاہ خوبصورت چھ۔
 شاعر چھ پگاہ پن خوشون تہ رنگین خابن رنگین جابن منتر پیش
 کران۔ اکت کنی چھ شاعر پنہ تہ بے تاب دلہ کن ارمان
 زبیر دیوان۔ تہ بروٹھ پکہ تہ خاطرہ آمادہ کران۔ تہ پیت
 کنی چھ سوز زندگی ہندین تمام چیزن تہ تجربن ہند موزون طریقیں
 منتر پنہ تہ جاپہ محتوان یادداشت۔ یوہے موزون یادداشت
 گوہ و شار

تہ تہ چھس اکھ انسان۔ دل بے تابس چھ تمہ گہرہ
 ہند سنخ تلاش۔ پتہ زن مہ حسن لازوالک دیدار سیدہ۔
 عتھر آتش پیٹھ چھس دودہ دودہ کٹان تہ بروٹھ پگان
 محض امی موجب چھس زندگی ہندین مشکلاتن تہ مصیبتن ستر
 گندان مہ پور امی موجب پتہ زندگی نون تہ ض چھس تہ اتھر آتش
 پنٹھ زندہ روزان زہ از تہ پگاہ سیدہ مہ ضرورتس زوالک دیدار۔ امہ
 محبوب تہ ماری مندہ چیزہ نظرہ چھس تہ دودہ خون جگر تہ باز رذالت
 تہ تہ وچھ توزہ کیتھ چھ تہ

۵-۵-۱۹۶۸ء

سید محی الدین حبیب

غزل ۱

دُورِ رَن نَمی سندی جگرِ زو لم سر پہلِ شہ جاکوڑہ
 مَدِیہِ ہم ہم نفرت سے رو پہ ہوتِ روضا کوڑہ
 کیا خطا کہ موت تی و نم زان پہ دورِ جہاں
 اکھ مِر نظر اہ گنہ ہم نشہ زلفِ عنبر بار کوڑہ
 بر آنختہ چم چانی توئے صبحِ تہِ شاہن چمپس پیرِ صفا
 واوہ گراوے واتیرِ ناوی میانہ شیخہ دیدار کوڑہ

وچھ آجھو میانو نوکنا متھ سہٹھاہ کل چانیر برانثر
 جھم مہہ زو کریشاں مگر سے صابا اسرار کوثر
 مہمتس گنترہ چاک پردس نیرہ نوں بیلہ مکھین
 گل بھولن گنزار چیمہ کن مصدر انوار کوثر
 پن تنن ہر گاہ مہہ وونہ مشکل بے پارس ڈیڈ قیل
 بس سلی خاطر نتم سندیہ اکھ اقرار کوثر
 خونہ رگدوم چانیر ویرے پوشہ چمن ہند بہار
 وہی شہل شبنم چچہ پراران مایہ موت سالار کوثر

لول ۲

لول ہر گاہ آسہ محکم سہل سپدن مٹشکار تھ
لول سینتی غم ز لان روشن گنہ خان تار یکھ را تھ
لول کھالی عرش اعلیٰ واتر ناوی لامکان
لول کڈہ ناوی تھر لچھ بڈی میلہ زھوٹیر یکدم طر
لول وڈہ ناوی دینی پرستھ سمندر تار جھی
صوڈرہ کھو نہ منہ لول لایان ووکھ تیر کھار لکارت

لول نئے اسی جمائس سپدہ چچا لکڑو پاری

لول اسی بس اکس نفرس چچہ سپدان بڈ حماقتہ

لول اسی کوہ تر صحنک پر اٹھتے تیر پھر وکھنڈو کھٹا

لول نئے اسی کھٹس شکل کوہن تر شیخ انہر بامختہ

لول نئے اسی تر چچک بلر زندہ اسی ستمور و پان

لول اسی و مہرہ و مرانس رہ مری مری چچک جیہکتہ

لول اسی نار غروس تر یہ پھو لئے گلزار

لول نئے اسی تر یہ پھولہ و زلوش چچی دزہ و زلف

لول اسی پرستہ مقاس سپدہ تر کیتہ کوہ طور

لول اسی تر یہ ملاقاتس بی عالی صفات

لول آسی رامتھ دودھ نخت کرکھ باسی نہ سخ
لول نئے آسی قیامت سپدہ اکھ اکھ گھڑتہ ساختہ
لول آسی چھٹے روفہ پاسے یارہ سندرنگین جلاو
لول نئے آسی وچھنی عشقیں اندر چھی حادثا
لول نئے آسی پنن پان چھ جیب بارگہر ان
لول آسی فاش سپدی جل تر یہ سکائیات

غزل ۳

یہ گھیر لے لگا شش پھولہ نورانیہ ولی پکھ
 مینہ چاؤم وصلہ کے پیمانیہ ولی پکھ
 تریہ چھے پادن قد از و مینون بالہ
 ولس چھک فرحتک سامانیہ ولی پکھ
 بیری کن دشمنو میانہ مومنیہ تقصیر
 کھڑم کیاہ راہ مینہ ون جانانیہ ولی پکھ

از کزن کمر یو کھٹ مندرل یو کھٹ زہر ہو
 پکاہ پریمیہ ون سہٹھاہ شو بانہ ولکھ
 منہر پوشیدہ رازن مہر کمر
 نوے سمیکہ نوے انسانہ ولکھ
 تریہ شویلی پوشہ بدس ہی تہ مول
 برے پوشو مگر دامانہ ولکھ
 میہ مستانس شر آبک میو کھٹ تاثر
 شرہ نمقس دور چچک مینخانہ ولکھ
 دوس، تار فراقن سور گورنم
 میہ شہلا و سوننتہ کے بارانہ ولکھ

میہ ہشرے زراک بتل آس لاران
 میہ دم درشن گرم احسانہ ولہ بکھ
 بے کور تھس گیر لی تقدر میہ اوسم
 نظر کرتہم شرم زولانہ ولہ بکھ
 بے پونہ چھپس توئے پیران جیتس
 گوشت عالم بھیس دیوانہ ولہ بکھ

السان ذائقه

واریاہ وکھ کو وٹہ گلیہ زچہ وٹس

واریاہ وکھ ووت سہارس پکان

آے کیشاہ دیرس کم کم جوان

خوبصورت مار و مند و خوشوڑ شکل

فلسفی کا گوتہ بڈی بڈی نو قیطان

عقلہ کل اوس کیتہ ہن ناما ورن

دادی بلیراوان یلاج مرضن کران
 ساره وی بووک سبق پیرک پورک
 ساره وی گزرهبری همسرداسی
 پور سبق، منشر و و تم ره حصت سپی

وار یاه وکھ گو و تیریمه وی رهبر و
 دویپ زه آمتی آستیه سمسارس اندر
 آستیه آدم ذاکه تله آدم مزاج
 آستیه میله نرک سبق پیر ناوونه
 اکھ کس یودو و گریو همسرد و یاه

زندگی منہ اکھ اکس ستر بای بای
 بس بکپو اکتھ پیچھ چھ تلہ انساں آسر
 ورنہ جنگلی جبال نور بد داکتھ بد
 تہر اگر مالو تہ اکتھ منہ چھ نہ جاکتھ
 حل بیکدم سپد نوادہ مشکلاکتھ
 بوز ناہ آب کور تہ پانس درار تخم
 درائے تخم مشرو و آب اہلی بہق
 رودی بیہ پانس پیچھن قایم مقام
 روزانہ انس یہ بد خصلتہ توان
 کوٹھ، غارتھ، مار، طسماہ گو و کران

وار یاہ وکھ گھ و تیر گہیہ اکھ زیتھ و انس
وار یاہ وکھ و تھ و تھ سار س پکان

گوہ و کمی وکھ زندگی بدلو و تر آئی !
زرو گئے شکن مگر چہرہ متھ گنہان
آسے نوئی نوئی نوئی قطیہ دان کاہی حکیم
گہری میو نوئی چیز پاواہ جان جان
زندگی نتیہ بابہ ہے امہ رؤس رصہ
ریڈیو سینما تہ راکٹ بوڈ جہاز
سائنس تل ذیہ س منتر انقلاب
آدس کچھ آہ تے ہیو گھ و و و و و

زونہ پہچھٹے پڑی تیرا وئی آدمین
 ونتہ ووتی کیاہ رود باقی رود کیاہ
 اکھتہ دہماغس چھے مبارک مر حبا
 آفرین شوبلی تیرہ کٹر مدبر و تیرہ کن پیکان
 وونہ تیرہ کم کم راز چھپی پوشیدہ پا کھڑ
 تلی ورن رازن تیرہ آخر زندگی
 نظامہری پا کھڑین بنی جاوے حسین
 یختہ بہت بارہ کاندہ بنہ کھٹیک تیرہ کڑی
 گوہر کمی و کھ زندگی بدلا و تیرہ آے

گو و کمی و کھ ز ندگی کیشراہ حسین
 شو بہ و فی رنگین رنہ و فی مار و منہ
 زن و ونگ بشراہ نو و جنتک لباس
 و فی بیاد و ندہ نیر نس پتر ترا و نس
 بیٹھ حسین بہ تراخت بیٹھ رنگین زمین!

شو بہ و فی و جھ ز ندگی کیشراہ حسین
 ہائے سخی افسوس سخی افسوس ہائے
 و نہ تہ ہیو جھت چھی نہ آداب حیات
 موندہ تہ کانشراہ پشہ کرایہ کانشہ مانہ ما
 اکھ ہماراہ و نہ جھ بس و نہ لایلا ج
 واریاہ و کھ کو و تہ گہ اکھ ز جھ و انس

توتہ تختہ مرضس بنان چھیننے کا نہہ بلایج
 کا نہہ حکیم کا گلاٹلاہ کا نہہ دانہ ہا
 اکھ نظر دیر ہے تیر دلو پیر نہ ناوہ کا
 تختہ لگاوتختہ پوری رائہ ہے کش کٹھ
 یختہ نہ باقی روزہ ہے پختہ کون بیمار
 تختہ چھہ بد حاصلتہ و نان سویا بڈ بیمار
 دھیس منہ و نہ چھہ غار تختہ تو و کٹھ مار
 و نہ چھہ اناس کرا ان انسان کھش
 و نہ چھہ شرکہ جنگلی تہ بد حاصلتہ بے شور
 زونہ بیٹھ تے پوری تر آون توتہ کبہ

فلسفی تے ای کا ٹیڑ تو نہ کیا
 و نہ تھتے انسان انسان کھران
 وار یاہ وکھ کو و تہ گئیہ اکھ ریچھ و انس
 حاف چھ کتھتھ پیچھ و نان پانس ہشار
 پان پانس چھک و نان تہذیب
 سو پنچہ کر زردھ کھنڈ تہ کر زردھ کھنڈ
 سو چھ کو رہ سو پنچھ و نکھ یو کن جواب
 کیاہ چھ اسر و وحشی چھما تہذیب
 زورہ کھا و ن کیاہ چھ وہ لہ و ن صاف
 و نہ چھ کیتاہ تہر شکان یم فاقہ مس

وَنَرِ چَچِ کِیستاه تَمِ چَچِ پیم ز چَچِ رُوس پِکمان
 وَنَرِ چَچِ کِیستاه تَمِ چَچِ پیم نَمِ سِشَنگمان
 وَنَرِ چَچِ اَنسان نُون وارِه سِرِ وِک کِنمان
 وَنَرِ مِیہ چَچِ پیم باسان چائی دانتہ کِیستہ
 وارِ پاه وکھ کو و تہ کِیہ اَکھ زِ چَچِ و اَنس
 نُون اَنسان وَنَرِ تہ چَچِ اَنسان چِپوان
 وارِ پاه وکھ و تہ سَماس پِکمان

غزل - ۵

دلگیر کین دادین شری درمان	وہیے چوئے چھم ارمان
چائے سستین اطمینان	وہیے چوئے چھم ارمان
دل دیوانس چھپنے کا نہرہ	قبض منفر چھپنے روزانہ
مارے موند مکھ چون تنبہ لاوان	وہیے چوئے چھم ارمان
روزگار پر دس منفر ہر گاہ	آرامہ میل چھپنے ساتھ
رفتار میں چائے رس و ربان	وہیے چوئے چھم ارمان

کتچہ چانہ شیرین قنبر باسان
 بلہ بن جسکری گدیری کیکان
 افتاب بس بیچہ اوپر چہ رتھا
 لہن ہندی گنڈ مار پیچان
 سنک اگر عشقیہ اش
 وزہ وزہ زندگی رنگہ ناوان
 وش میا ذیودوے وزہ ونا
 ندری جسکریس کو ویریاں
 درایکجہ مدہ مشی پوری تر اوان
 تہرہ مشکہ چیلہ تہرہ ازبستان

وقتاہ روزہ ہالی بوزران
 وپے چوئے چیم ارمان
 ناگس مندرن آج گراہی
 وپے چوئے چیم ارمان
 دیمہ دیمہ پیرلیا ونو ویرکاش
 وپے چوئے چیم ارمان
 تاثیر کر چپنہ کینہہ آثار
 وپے چوئے چیم ارمان
 مشکاہ ہر سو چپکراوان
 وپے چوئے چیم ارمان

چائیس جلوس واریاہ دکھ لیس کاٹھہ کھ چھ تھڑیت سکھ

محی دینہ کٹرھوہ فیئرہ ناوان

ولیسے چونے بسم ارسان

۴-۲-۱۹۶۷

بو رنگ کو آسمان آباد اکہ شام ۶

تُوں دودھ تے لولہ سان پیو تھو منہ چھکرن شبنم
 لالہ رنگ کو آسمان س زن و ولین رنگین کفن
 نیچہ وردی پیچھے پھوان ہر توجھ شفق شمع برون
 بوبہ و و منظر عجب مستی چھہ بخشان بیدار
 پیو تھو و ولین و کاینات س کالہ زلف و نال زن
 پختہ نقاب س زن کنز کو تختہ چھہ پائے قو و دتن
 تارین ہند زول شہجاریہ دین شہلا وہ تے
 باغواناہ زن دو پیرج تریش چاوان موہمن

جانہ وارو الی شہانہ فی سہیتہ لغن ٹھانڈ کو و
 لحن داودی ہتھ کیہ راتھ پانے بل سبلن
 بالہ پتی کنی پوری تر او ان زون لوتہ لوتہ درایہ نری
 کالہ پردس پیچھ چھ شوبان کالہ پردس چھی رٹن
 آبہ دری باوس اندر وچھ زون تن ناوان چھ پان
 تر جیپ دیوان ملن اندر زن بنا کر نھان رفن نمن
 درایہ موکل راتھ بند زرن سحر خاموشی پران
 آسمانس پیچھ فرشتو چا و پور و و فی مجلس
 شام وچھ خاموش سمیہ راتھ وچھ چھا شور و شر
 خامشی منہ عاشقن ہندی دل فقط ادب کرن

غزل۔

جوشِ دینم عشقِ نازن
 ہوشِ نیونم مے چھ رہ کھان
 وز دتوس فیورس شالہ مارن
 اسرہ بلیکین تھدین البشارن
 روٹھ دلہر زول سلہ سحارن
 لوٹھ کوڑنم تمھدن وارن
 سو نہ مر گے دیونم پیرارن
 اندر اناؤ وٹھو وٹھو شہارن
 بے عارن زرا جنم تن !
 بے عارن زرا جنم تن
 افر وٹھ تے اچھ بلیہ یار
 بے عارن زرا جنم تن
 مشر کڑنس بے تیر بسیار
 بے عارن زرا جنم تن
 تور بہ مادانہ بچھو گلزار
 بے عارن زرا جنم تن

بے قرار تیرا دل لارن   شرعاً نڈن تیرے سسے مدن وار
 دھچھ عاشق خون کیا ہارن   بے عارن زرا جنم تن!
 دشبہ گنچہ سس کام و شہارن   پھیرے مالے بوزہ زار و پار
 درگاہ تے ہتہ بدین شرارن   بے عارن زرا جنم تن
 محلہ دیس کن نالہ زارن   نادلا بے شام و سحر
 چھنیر تائیر لولہ کین سشارن
 بے عارن زرا جنم تن

کوکل - ۸

زبیر نغمس تریہ کیا ہ تا یثرو لو
 کوکل خوشو ذریہ چھے تصویر لو
 امارن ہنر ترہ نو تفیر لو
 کوکل خوشو ذریہ چھے تصویر لو
 تہ فردوس برین ترا و خطا یکھ پور
 شیر دیشہ تہ سپنرکست و محمود

غلامی منتر ٹیٹس زنجیر لولو
 کوکل خوشوئی ترہ چھے تصویر لولو
 دیوان آلوکس جادو نگار س
 بیان یختہ لول چھک کس دیقار س
 گہون شاید ترہ چھی تقدیر لولو
 کوکل خوشوئی ترہ چھے تصویر لولو
 اثر کورنم مہ نغمس چالی بھر پور
 ترہ جننگ چھی اثر شاید ترہ مسرور
 دامارن چھک دیوان ترہ زبیر لولو
 کوکل خوشوئی ترہ چھے تصویر لولو
 کیشمیر صبح صبحک فصنا جان
 امیک اوئے رس منتر خار پیچان

یہ صبحک منظر ایل گیر لولو !
 گولابن لغمہ بوزر کھن خون ہوئے
 گولابن خوش ہواوس مشک پورے
 ہواون لوب روک تدبیر لولو
 کوکل خوشوئی ترہ چھے تصویر لولو
 نشاط کھوت بہشتک بوش ہیوزن
 نیمس بونہ گنہ رس پوشہ ورش
 دس پیہ نورچی تنویر لولو
 کوکل خوشوئی ترہ چھے تصویر لولو
 دس مرہم مٹریہل شہجاریہ چیران
 بہان زن کراڈر خم غم چھو مشران
 دیرم پیلہ لولہ لغموزیر لولو

کوکل خوشونی ترہ چھے تصویر لولو
 جیبس ازلیہ کے ملکہ تار شاید
 توے سرشار تے دلشاد بے حد
 بہشتاہ جان چھم کشمیر لولو
 کوکل خوشونی ترہ چھے تصویر لولو

غزل - ۹

وہ لادلو نو بہارک اشر وچہ
 وہ لا زندگی ہند یہ بچو لہ وں سر وچہ
 بچہ ناتوا آئی، کہ سالت چہ ز جہر
 وہ لا نو جوانی شایک مشر وچہ
 چچہ کوتاہ حسین شو بہ وں مار وں ند وچہ
 دوان چھی بے گتہ شمس وچہ
 اکس ڈنجر روزن چھا جان باسان
 چچہ بدہ لان دے ہے زندگی ہند سفر وچہ

نوی رنگ و چم آیه رنگ از کیاہ رنگ
 بناوان چہ زہر سس سوشیر و شکر و چہ
 پین زومیہ تختو آیتن جستجو بس
 برادن مختر روتو توے دارہ بر و چہ
 پریشان ہوا موت ہر ان مشک غنہ
 زلف چھس اوینہ ان زہر تاکر و چہ
 میہ دیو حکم نہ یور شرش اعلیٰ بہ دوس
 بہ زہر اندن مگر لامکانچ سکھر و چہ
 میرن منہر چہ السانہ سندرسہ طہاہ سخ
 تیرہ سرہ کر تیرہ السانہ سندرسہ طہاہ چہ

سری پرتاپ کالج - ۱۰

اے سری پرتاپ کالج اسلام و اسلام !
 چاندنی چیم توے چیم چون در دل احترام
 علم و ادب کجھک تیرے بوڈم کنڈیرے روشن صبح و شام
 بونہ شہجاریک دس شہجاریچیم شہجاریچیم
 چانہ تھڈہ رنگین منارک پاس چیم اقرار چیم
 چانہ برکثر دل پہٹھاہ سرشار چیم سرشار چیم

علم و ادب کا یہ مرکز نورہ چر و شش منشا
 یہی روشنی ہے کہ تہ روشن گو و سہ کم را گزرا
 ساسہ بدی عالم ز یہ گریختک پادہ بختک علیہ تھا

نوجوان قوم کی بیٹی بیچہ آئے سہ سہ بے شمار
 علیہ کس شمع سہ بن دیوانہ و گے پو تیر و تار
 گتہ گتہ کہ اختہ لولہ شمع سہ پتہ سہ گھاہ شام و سحر

دانس چانس کہ گتہ خف ہو و خف عالی مقام
 علیہ گتہ سہ منتر سہ کا نہہ را و واپس کوہ نیر خام
 پوختہ بنی بنی راے واپس اکثر و لوب نیک نام

فہرہ و پتہ پتہ پتہ پتہ پتہ و اشورن تے عالم
 جہا ہلن جہا ہلن ز جی تے پتہ پتہ گھاہ کوہ پتہ پتہ
 پوشہ و روشن پتہ پتہ اس کونس کوہ پتہ پتہ پتہ پتہ

موندنی مالوثر لی جو رکھ داما نی وٹنس پورہ پور
 چانہ پیرہ بدو حج تہ لیدر عالمن ہند نو وٹو پور
 ڈاکٹر ان انجینرن پروفیسرن بیٹہ میول نور
 چھک حیاتک آبہ دریاوہ تہ یم چپہ میٹھو تیش
 پیرہ پٹھا کس غفلت رچی کوکن پوکا کٹی پیش پیش
 دشا می آب حیاتن زندگی گو و زندہ دیش
 پورہ گنر راو کھ گنارم زندگی ہندو ورسال
 پھانچہ لاوم چانہ سی سالیس تلن رنگین خیال
 رُج مینہ تار یکی تہ نور ان مینہ چانی کو ر پلال
 کم حسین لمحات گنارام مینہ چانے دپہ تل
 اس یوت روزانہ صبح و شام رول سینس مینہ مل
 چھم ولس منہ چانہ نیر تک پاس ہر دم چانہ کل

فخر چھم چھس خاندانک بویرے کو دینک خاک ر

آس پوت دوران پدین تمل زیمیه کور انشار

ینتہ کورم حاصل علم یتخر جاپہ پس گاشس دار

روز قایم تا ابد، کور نور علمک پورہ عام

کر جہالت دور و کوکن ہنرتہ بدست صبح و شام

بی تمنہ چھم چھس جیس چھوس توے سوزان سلام

غزل - ۱۱

بہزیدہ لیا و شفق نار

روزہ نے ٹوٹھ لو کہ چار

ماری موند یہ شامک وکھ

مشررا و زلف خم دار

صبحس میہ شاہج آش

واتم میہ پش گاکر بار

لوسم میہ اچھر پیران

پونے میہ چیم انتطار

وولہ ویر ہا و دیدار

وولہ ویر ہا و دیدار

ورہ وار کن وولہ یکھ

وولہ ویر ہا و دیدار

شامس دوئم لے کاش

وولہ ویر ہا و دیدار

ہیرہ پونے تری تھارن

وولہ ویر ہا و دیدار

چھالے وفائی جہان
 کورنت ترہ چھے آنکار
 وستم بہ کتہ پزارے
 از مالہ لوگنت ترار
 از عالمس معراج
 درگاہ چھہ بود در بار
 نیتہ ناوہ سانس دل
 تمہریتہ چھے شالہ مار
 پزاران چھس محی الدین

دنجہ تھوینن ایمسان
 وولہ ویسی ہاودیدار
 چشمو بہ خون ہارے
 وولہ ویسی ہاودیدار
 وولہ گندمیہ نیرنگ تاج
 وولہ ویسی ہاودیدار
 چھم تورہ چی مسہ کل
 وولہ ویسی ہاودیدار
 چونے چھم تکیں!

در شہر بلہ ہمار
 وولہ ویسی ہاودیدار

فصل - ۱۲

تیز دوران

تیز دوران و چھ دیکھن شام و سحر
تیز کیاہ دوران ابلق گر یہ وقتک تیز تر

تیز رفتارہ چھ وکھ چھے ناخبر؟

زہ تہ پیسہ جنحورہ ما پادن آس زولانا چھا
وچھ دوئمنزل تیز کیاہ دوران دوان چھا پوت نظر

تیز دوران

تیز دوران برونھ طکن ٹھوٹھ نظر

دنیہس مشربس یو ہے وکھ بد لحاظ
 پاس چھنہ وقتس آچھن بون کن گکاوان برونہ پکان
 پان مارس کائنہ کھورن تل بارہ اوش
 دل آس سنگین دس کمبیا وکر

تیز دوران

کیتہ ہن پیغمبرن کور پوشتہ ورشن نرو نثار
 کیتہ ہن شانہش ہن کور عالمن آکی احترام
 کیتہ ہن ناما ورن تے گاہلین تے عالمن

دیت پان چھپتہ ییش بے حساب
 کور تموی تاظیم وقتس بے شمار
 خم کور کھ سر، ذراے برونہ کن بی دیان
 وکھ چھما مانان پورک برونہ پکان

وقتہ چھپے وچھپتے زریہ کیتیاہ بیچ و خم
 آکھ ازلے دیہنس سستہن پکان
 کیتیاہ بن شاہنشہ بن عالی مقامن عاتش اوس

کیتیر ناما ورتہ گاگر نو تیلہ دان
 فلسفی عاقل تیرہ دانا بے شمار

یاد چھپے و نہ پورہ پاٹھ

وقتہ دیہنس منتر تریہ چھی ساری نقوش

کیتیر بوجھہ ہتھ فاقہ مس گئے زرو دیوان

پچھے و و تن پیٹھ ماہہ مند و شہزادہ بے کس فاقہ مس

فاقہ پھر ہتھ پے مگر وقتس دیس ماچاک کوو

وقتہ سنگین دل تیرہ چھک تو با!

تیرہ کن وچھپو وچھپو ان زان خوف ہیو۔

کیا زہ پوتہ چھک ترہ سنگین دل ذرا نرمی ترہ کر
 زور دوران کیشہ فاقہ مس کا ترہ و دان
 کن ویک ساتھ ترہ گہ ہی موسم دل
 مان و ولہ بی چھا کران بی جان چھا بی چھا اصول
 وقتہ چھک دوران ترہ کرکھ کتہ قبول

کیا زہ مانکھ مینون وقتو بر و نٹھ یکھ
 وقتہ چانس اتھ یختس طرزس طریقس مرحبا
 کام چھے عبھن ترہ شامن بی کرن چھے از پکاہ
 کیا زہ رچھہ زہ گانہ ہند آخر لحاظ
 بز و نہہ کین ڈشین زما کر رنگ چھہ وقتہ کام بس
 وقتہ چھے چانس موکس شام و سحر فور بان تشار

اکھ ژ با وقتک چھ کوتاہ نازنین

خوبصورت کھ خوشون نندہ لون شوبان کیا حسین

اکھ ژ با لوه موہرہ لچھ تہتہ کم قلیل

وقتہ وچھتک کیتہ عاشق مارہ مٹر مجنون دہماغ

لالہ ہندہ بابت کہان یم آس خوینچ پیش کش

کیارہ دیت تھک دھوکہ سپرک ماوصال

کیتہ ہن ہند اضطراب دیش تھڑہ مالک تہتہ قرار

وچھ تہ و نہ کیشراہ چھ دپہ رار نے کٹرھان

و کہ چھ پانس اچھ ٹوکتہ ہن و نہ کن پیکان

و کہ مہ چھم باسان مگر اکھ جو دکارہ کار ساز

وقتہ چون اکھ اکھ ژ با انمول تہ باسان قیمتی

چھی ژریہ واراه رخ حسین

پوشہ ز آثر و ثری بران چھک سونختہ بترا س لم
 ثری دیوان نو و رنگ تیر چھم چھے ژریہ بدکاری گری
 ہر دہ چھک و لو تیر لوان ستر اثر ثری رنگین گولاب
 ژری تگن پنے تل پھوان و سرو سگر کنھان نیتھہ ز شجر
 چھک گنڈان دستارہ بترا س سفید

کٹھ گوشس منہ چھک ژریہ چیران ہوٹ غیر بن منھلسن
 ہارہ کس تاپس مزورس دھارہ عارق چھی وسان
 وقتہ چھک پانس پکان برونہ برونہ لوان اچھنہ پکان
 چھے نہ اکھ رتھ عار لوان چھک ژریہ سنگدل بلحاظ

غزل - ۱۳

تلن رخسار پیچھے یا مستھ نقاب آہستہ آہستہ
 بدان گئیہ بے قراری اضطراب آہستہ آہستہ
 مگر و مگر تولدِ درِ یاس و سنجھے تھر تھر خوفان و حیر
 پھٹان گئے دم بہ دم صو درِ کُباب آہستہ آہستہ
 بہ دورانِ تشریشہ بہت اوسر گنہ گنہ را اچھا اس
 پتولا کن حقیقت و چھو سراب آہستہ آہستہ

دیکر شوقن گو ناه کور دل میں ماو چھکانے فیض من
 دہماغن عقلم کور دودش حساب آہستہ آہستہ
 فراقن الفی قدسی دال کور لاس بناون میم
 ذر تھامہ نارہ گئے جسمس کباب آہستہ آہستہ
 بنکر تارکھ بے گنہ رے رات راتس ساقیاہ و ولیمہ
 نپو نار پوڑہ پھر لوک شوراب آہستہ آہستہ
 مہر تھ بیہ زندہ سپدان زندگی ہند پرون بی دور
 بنان او برس چھ ر و د آلس سحاب آہستہ آہستہ
 میں پھوران آچھ چھ شاید واتہ از سالتس میم دلدار
 چھکان گنہ تھی تو وین عرق کو لال آہستہ آہستہ
 جیس تل مشر حسن مگر لالہ حقیقت کیاہ ؟
 پرن شام و صبا سنج کتاب آہستہ آہستہ

سُونُخْه کال - ۱۴

ساس و نده لوه سُونُخْه کالک اکھ حسین بھولہ وُن سحر
 بیبلہ خوشبوز کستور ی بلبل پوشہ نول
 گوکلہ بیبلہ ہو ہو کران
 چرگش تلان ساری سہمت باحقہاہ گہوان
 جود تھ سانس چھ کوتاہ کیا حسین
 دل گزھان خوش زن چھ و اتان یک لخت خنجر اندر

سوز سونٹک بیوٹھ کوتاہ دل نشین
 دل کڈان و اشاہ ترلان زن ہول ہو
 زن و چھان کا نہہ مہ جیناہ خوبصورت خوش ادا
 پری نیلکانہ دور جنگلس لے تلان خوش ہوز زبر
 ساس وندہ لوہ سونٹھ کالک اکھ حسین بھولہ ون سحر
 ساس وندہ

بیٹلہ نورہ گاہ پخترس بیوان
 بیٹلہ بالہ حقو نگین بیٹھ بیوان خوشون پیرا گاش
 خوش ہوا پھیران تری پاری سالاہ کران
 مشکہ پھتر چھکران چھ خوشون خوش ہوا
 خوش ہوا وچہ رصہ کران پخترس چھ بیٹھ
 مشکہ ستین دل گنہان سترازہ سپدان خوش دماغ

مُشکِ سستین چھی وِزان نوئی نوئی خیال

نورک خیال زِ نمس بیوان

زندگانی شوبِ بخشان زندگانی بخشان نور

مشرقی منربالہ محضو نگین کہہ بیوان

رنگ کمران رنگ ساز کانهہ کاری گمراه

سویہ ہاری رنگ پانے مستحسان

ڈیڈہ لاگان پردہ تھاوان رنگ بیہنگی استادہ استقبال ہو

پوری تیراوان چھی کھسان لوتہ لوتہ تہ نورک آفتاب

اسہ ون دہان خوشون تہ سو کھ

بس زندگانی بخشان گنہ صان بہرہ تہ ذرہ چھ شادی شاد ہو

حرکتیں اندر انان چھی زندگانی ہند کاروان

چھی دیوانا بہرہ تہ گانہ درس پس جاپی نوئی نوئی یا غلام ہو

گاه بهوان چمکان جهان

بیلیر نیری مادان اندر پھیران بهوان میانی لوتی تیر
 چھی نثران بالین کھان چرکش تکران کھاسه کھوان
 بیلیر نیندره جنگلن مندره و تختان ساری پهل
 یک جاسمته باخناه تکران باخناه گهوان
 مشران وندر ساری ستم تے مشکلات
 اکھ سحر پھول و ن سحر کھو بخت ساری موند رنگین صبح
 نوره زره پانشرادن چھے متری کران
 بیلیر پوشه لورین مندره چھے آسان قور دیک شون شوزا
 بیلیر نوره گاه کھاسس بهوان
 چمکان چھے شبمنی قیاره پیرلان زن چھے آسان موند بھلا
 پخترس بهوان قور بان کران زو جان افتابی زرشان

ییلے دور کئے جنگلس اندر کا نہر مس فقیر

نیران چھ ییلے کو بچہ منزہ نہر

کھو مت تیس پشمن خمار

نیران نہر زوہ ڈاڑھی تاجپاہ دیوان

ییلے کانیاس منز چھ نوہ سرہ زندگی کا ڈاہ کڈان

ییلے زندگی ستانہ تے مدہوش آسان سر بہر

ساس وندہ نوہ نو بہارک اکھ سحر

چھے کھان بتر از نو نو پو شہ ڈاڑ

ییلے گو ڈنچے الوارہ یینبزل بھولان

کلی ٹوری سنبل، یوسمن رت پوشہ ورشن چھی کران

سحرک سر و داه پوشہ ڈاڑن منز چھ کیاہ خوشون بجان

خوش ہوا وہ شکر پھتری چھکران چھ تر او ان رت اثر

سایه وندہ اوہ نو بہارک اکھ حسین پھولہ وُن سحر
 وہ لہ ترہ وچہ کوتاہ حسین چھی نو بہارک شام ہو
 پیلہ آسمانس پچھہ کران چھی زول تارکھ بے شمار

شامہ وزہ پھیران چھہ شکستہ ہوا
 زون پیلہ گتہ گتہ دوان شاگ بڈان بوڈ جود ہو
 پیلہ زونہ پراکاش بالہ حقونگس پچھہ ہوان

شوبان چھہ تم شینہ بال زونہ کاش س اندر
 پیلہ پری یہ ونہ وان چھہ ون منہ کانہہ وڈر باٹھاہ گوان
 پیلہ گامی گامچ کورہ ٹینگس پچھہ سمان

شورہ تلان تے روہ کران

سار یہ گوان چھہ نو بہارک کم رس سزہ دار باٹھا
 شام پیلہ زلفن کران پارو و ہوان نقاب

شامہ وقتن بیلہ نو ان عاشق چھ پنہ نس دلبرس
گنہ دور مادانس اندر

نتہ بالہ دامن چھی بہان ڈلے کس ٹھس
دل بیتہ گوشت از صاف خوشون آنہ پوٹ
بیتہ منہ و چھان بیتہ زون تار کھ بار بار

جود بیتہ نختان چھ بھر پور خامشی

سونتہ کالک و کھ چھ کوتاہ ماری موند خوش و ن حسین
سونتہ کالک مس مؤدر رنگین ہوا زہرس بناوان چھے شکر
سونتہ کالک مس منہ بنان بریتہ جائے رشک شالہ مار
پوشہ ورش ٹیٹہ گشٹھان تیرا کھ فردوس برین
سونتہ کالک اکھڑا مٹھان چھ تم ساری ستم تے مشکال تھو
سونتہ کالو چانہ آ شے لکھ کران برداش وندہ کالک ستم

جانہ خوشیوں خوش رو یک اسہ پورہ آتش

چھی توئے پاران ثریہ انسان جانہ ور

ساس و ندہ لوہ سونختہ کالک اکھ حسین بھولہ ون سحر

اپریل - ۱۹۶۸

غزل - ۱۵

لالہ بیتہ از بال پرارے	حال باوے بے شمار
نالہ لوگ دل پانے مارے	حال باوے بے شمار
مالہ کرہ ہے نوی ستارے	پیش کرہ خون جگر
سالہ بچھنا نو بہارے	حال باوے بے شمار
نالہ دمہ نا گلخدارے	پامہ دن لکھ چھیم نہ وار
زالہ کوتاہ چھس بہارے	حال باوے بے شمار
کالہ بچھ کو واوش بے ہارے	اکھ نظر تراوگ نشاہ

کالہ کا جس خون ہارے

حال باوئے بے شمار

دالہ و وقتہ گوم پارہ پارے

چھ نہ ہرگز داذعار

زالہ عالم وہ ذی بے عارے

حال باوئے بے شمار

کھالہ پینے پان دارے

یختہ نہ پوختہ ہیک روز دور

گنالہ نم لکھ چھیم نہ چارے

حال باوئے بے شمار

پیالہ بڑی فے بے شمارے

چپکھا اگر دامہ حبیب

نالہ متہ رکھ متہ بے یارے

حال باوئے بے شمار

وَدِّ رَهْمَتِ لَوْنِ ۱۴

بُونِ کوتاہ کال گوی کیشہ راہِ تیرِ وائس
 و ان میں حقو کیشہ تیرِ و کوتاہ کال گوی
 کیشہ بن سمن و چھت ہو کہ کیشہ رنگ
 بونی چھی و چھت تیرِ کم کم میٹھ خاب
 دیمٹھ تیرِ تیرِ آسہ نے کم انقلاب

کیتے مکھ بچھ وڈر پکڑی تھک سہٹھاہ
 کیتے مہن کھوت پھر مکھ تہ عارق دھار وڈھ
 کیتے ہوتہ اوکھ رخصنا و منزل دراز
 پوت ہایتہ اکھ پھین تہ ہمت خم کمر
 چون موکھ دیشھ سپر سرتازہ تم
 چار شہ جاران دیک نو زندگی!
 چون موکھ دیشھ بیوتک بروہنہ پن
 چانہ ستین گو ویرادن بوڈ رہر
 بونہ شہس کور دماہ بیتہ تخی قرار
 تھک دیک گے بروہنہ گن منزل دوان
 چون موکھ دیشھ پھم نیہ اشن نو بہار
 چون موکھ دیشھ پھم تہ پھل نو وری گلاب

طیٹھتی ژریہ تیرا سہ نئے کم انقلاب

بوئی کوتاہ کال گوئی کیشراہ ژریہ وائس

چا نہ سی سالیس تلن کم کاروان

بہتہ وڈر پکریکری دتک بیتہ ڈیر جان

دپہر س افستا بہ تیزان رہ ہیوان

بیل چھکان چارو طرف نار و الاو

ژری کنی زری چھک دیوان شہ جاپور

ژری بچاوان تا پیر دیو دست کاروان

چھی لنجن بہتہ جبالور بیل کن گیوان

ژان مینہ چھم باسان یہ فر دوس برین

چھے ژریہ کیتہ اسکا کوتاہ دارم ووند

تھکہ متن کیتہ چھک گیوان ژری شام

بخت گہون بوز بخت گزشتان غم ہم فنا
 بخت گہون بوز بخت عفا کن سورے شالان
 زندگی کینشان زمین ساری می نشان
 بوزی چانس آخت طریقس چھی ثواب
 دیکھتی تریہ تہ آسہ نے کم انقلاب
 بوزہ مت اسی دین دُب دُب گزشتان
 کیتی مجلوں لالہ بخت بخت جا یہ وائی
 تھک دِتک بخت جا یہ بروہن کین کے پکان
 تم میں ہنس زندگی رنگین خیال
 یم پران بخت جا یہ بویچ رِش کتاب
 دیکھتی تریہ تہ آسہ نے کم انقلاب
 بوز کوتاہ کال کوئی کیشراہ تریہ والنس

غزل - ۱۷

دس میاںیں اندر بس جائے چاں

چھتہ ستر میوں بیتہ نس پائے چاں

اگر تیرہ جلوہ دیکھ درشن اگر دیکھ

مید باسان پچم نہ اکھ رزمائے چاں

ہر ان ماز فرس یکدم برہسان زرو

و نہی و چھ ہا نہ عمرے گراے چاں

سُکھے در اہم اچھوت نہ بیوت ز یون غم
پریشان پھس بہ وچھ ہاڑھلے چانی

گنڈان ریہہ لولہ نارس سینہ ز اللان
پر وچھ تھتہ منہ گنان چھم رائے چانی

نہ روزیم ڈنجدیل دیوانہ گتھہ
پیہم سیلہ یاد اسنج ترائے چانی

ایکھت اسیم جڈائی اتھ کر وکیاہ
مکر وچھ ہاڑیچ دبرائے چانی

گٹھان مامیانہ باپتھ زہ زہ غمکین
جیس کتھ چھ گنوس مائے چانی

بایج پوشه مخفی ۱۸

زیه بچلمتی نوی نوی خوشی زوش زیه تیر خوشی زوشی زوشی زوشی
 زیه تیر بزمه او ان زوشه او ان زیه تیر دل تنبه او ان پوشه مخفی
 وچه بچیان مشکندی دار چمکیاه وچه روحن زوشه او ان پوشه مخفی
 وچه فرشته سچهن تیر عشق تامل تیر چچه باسان پوشه مخفی
 از تیر بزمه او ان زوشه او ان زیه تیر دل تنبه او ان پوشه مخفی
 از تیر بزمه او ان زوشه او ان زیه تیر دل تنبه او ان پوشه مخفی

سر پا چھک بھج پھرج حور از بترانس ز یکن چھ نطر
 وچھ مشکاوت پز پتھ جاپہ اولگل چھے نوریشیان پوشہ تھری
 تر یہ چھے امت سنس ست بہار تر یہ ناون از چھے پورہ کمال
 باغوان بر وئے ول پنن تمہ لولہ ترہ تابان پوشہ تھری
 نیم قور بان پانہ باپتھ کورا آرام شبک تہ صبح کام !
 تس شو بہ کرن شاباش سٹھاہ زو وکرہ پس قور بان پوشہ تھری
 پز چھ تھری رندس لولہ ثبوت پز چھے کھڑ تھری تھری رکتہ مننت
 پز چھ تم سند دل وچھ شین صفا پز چھ دل پزہ ناوان پوشہ تھری
 پز چھ ہمت تھری سنز میری روشن وزہ وزہ بورگڈ تے کچھ کڈونس
 تھہ سنگربال ژبان پیراٹن گو واپہ پھیر وان پوشہ تھری
 پز چھ تھری سند طات ژالن پے ایس شکل زخمی اچھ سپدس
 گڈ گڈ گڈ گڈ رچھنگ واوہ گلین کو وژری ژرہراوان پوشہ تھری

بیگر دژ نے ترش زنیہ ہارس منہ زیمی چھپر چھپر کٹھ کا رس منہ
 تہ چھو لہ نے صبحے نورہ پیر و و لوہ ز و و کھراوان پوشہ کھری
 وچھ شو ز لیاہ میٹھ مدر از منتری منتری آمتری جاناوار
 وچھ میٹھ کران چھی رو پہ تنہ زری چھی یا و ن چھاوان پوشہ کھری
 یہ چھ رازہ طاہر از عجب بہ چھ ثابت سیک نو ن دستور
 لیس محنت شو چ کرہ محکم عرفانہ چاوان پوشہ کھری
 منتری تلس عالم سپیدہ نثار رو پہ بدس کر س ز و قوربان
 لیس پانہ کو دین بنہ نورہ مشال سے و کھ چھکاوان پوشہ کھری
 مینہ چھا کھاسن زن زہر گمان مینہ چھ نو نو ظون زن زہر و کھ
 پیلہ چھپس بے وچھان یختہ مست بہار محی دیس وزہ وان پوشہ کھری

غزل - ۱۹

موت کو موت مجنون پھیریں وِز دِس کاس و شہبازی
 لُوٹھ آراس میہ کورنم دل بُت نیونم شکاری
 دُرِ نیچہ پُٹِ کپاہ کپاہ نہ بی آری چھم میہ یکہ غم دِس
 ناحقس پچھ ناوَس سبقاہ بکینچہ تھر بے قرار
 داد کمر پچھ ناوَن دل صبر یودو ککر لُوٹھ سَخ
 وعدہ زالتھ لور لورے ستر آژ دامن نو بہاری

غمِ خضراہ آسہ ہم تلہ حق بجانب و از خال
 شبِ نمکی پاٹھیں ملے صبحِ مینہ سبز اس چھوڑا
 ہوش کر رازنِ پیو گزشتہ پردہ فاشی ہوش کر
 یہ تھنہ گزشتہ محرم سرس و چھ ماہ کاں چھی تپا رہی تپا رہی
 کیاہ وئے نڈرک مزارِ س چھی تپا رہی وئے وئے خیم خیم
 پھاڑ ناوان چھم روس بیہ پان تھاوان رہی رہی
 گائینا تک از سرہ گزشتہ روز دور حکم حبیب
 تاب کوتاہ بیہ سر آخر برن مژہ راوہ تارہ !

په چچميون وطن - ۲۰

په چچميون وطن په چچپو شجره چين
 په چچپو باغ و بهارک بود گلشن
 په چچميون وطن يته قودرت کين
 رنگين نظارن چچنر کانه زرين
 يته سونته هواوک ما نابل
 يته هرک باغ نسيم گهين!

په چچه مدرين ناگن سهند مالين
 په چچه آرن باغن سهند مالين
 يته باغن شاگ وزه ون سوز
 په پخوانوارن راگن سهند مالين
 يته مرگن منځ پخوانو له ون چچه صبا
 سونه لاند زبر كيا ه مشكه هوا
 يته اهره بلج پانښادرو و حچه
 ننگه بال چچه زن بود راچچه درا
 شهبازيتيگ وچچه بارس منځ
 كڅ كوشش چهي شيند كڅ كارس منځ
 وچچه پخوانو له ون رنگين شام و سحر
 اکتا په گهسان گلزارس منځ

Accession Number.....**291111**

Class No.....

Cost .....

په چچميو ن وطن په چچه پوښه مېن
په چچه باغ و بهارک بوډ گلشن

۶۱۹۶۵ - ۱ - ۲۷

50111

غزل - ۲۱

برقِ حقّ و تلّ حُسنِ گنجس شو به ما ویسے نقاب
 عاشقن و و محمّدت مرز درشن اگر دیکھ چھے ثواب
 پیغمبرِ عزیزین ہند و وہ زل رستخدا دامہ چوز و زنِ حلال
 سگدایس تسس خو بخوارس مایہ رستایس تی شہ راب
 دیت مہر بہر بارن رفیقن و صفت پیغمبر ذوقِ تلاش
 تسس مبارک مرحبا لفت رحمت چھس عطر گوہ لالاب

بوز کس وونی مایه بیوت در دل بینیم حار و ثبات
 اکھڑ بالووب کس نیم و چھتم مینہ و ن حال خراب
 میانہ شوق کس خبر جگر تیغ چھا کا نہہ محراب
 چانہ با پتہ چھم گتہ زری زری اندری جگر کباب
 زندگانی کری و نیکتا متھ سہٹھاہ نوری تجربات
 عشق پیرانے چالہ محکم حسن بدلان نو و حساب

زندگی پختہ کن نظر ترا وختہ - ۲۲

خامشی و چہ رآثر بند کہ پیما رو چہ و ولہ جو و چہ
 ماری منور و کہ کیاہ زہر باسان چہ راتج خامشی
 و ولہ بنایار و میہ نشہ ساقاہ ژہ کر ٹھہر او بوز
 پختہ ہناترا و و نظر و چہ کیاہ چہ شو بان زندگی

زندگی کیشراہ سین تے ماری منہ تے شو بہ و و ز
 سورہ چھپس کرہ ہنہن اچھن لاکر چہ باسان جو ذرا

اکھ نظر پوت کن دوان گاہے یہ میل چھپس اکھ نظر
 جھم نہ مانان بلیہ یہ پتہ پھیرن چھما واپس یوان
 پرانہ سی وزہ وزہ وچھپس اکھ نظر منز میہ باسان جھم سکون
 و نکینچ چھنبہ تیشہ حسین تیشہ مارے منز تیشہ شوہر
 یشرہ میہ باسیم یہ راتج زندگی خوشی حسین
 خاب پتہ دکش دلس پزیرہ و ن تیر نکین جود میو
 تیشہ چھما تا میر خابک شوہر و ان لے مارے موند
 دورہ کس سوزس دوان دور پتہ تارن پتہ لے
 یام و اتتہ چھی پیوان نزدیک موکلان جود چھپس

غزل - ۲۳

ساقیہ کھاؤک تڑہ و کھڑے خانہ بر شام و سحر
 تو تیر کیاہ گو و سیر سیدہ چیتھ میہ دل چھم بے قرار
 قاب و چھو و چھو چھم نہ و نہ تائبیر خابن بہند ننان
 آچھ تیر چھم پھوران سر اسہ لاپین کیاہ مینہ کار
 کتاب و ون قسمت پنن چھم کھیتون تیر پیون عشر کران
 چھا غریبیں تیلہ و ون ظالم پنن پور و دگار

تُوگ لُٹیرن ژورہ لوٹک عالماہ اکھ بے صاب
 ہوش کور تھیو رین حاکم دیان ایمان دار
 کھولہ نئے تریہ تہ عالمن اکر ہوش وچھ ہک پردہ پوش
 میرا گرنہ راوہ پینہ ناراض گنڑھہ ہم بلو شرار
 شوق چھم بیتہ بوزہ ہایم شمیریم رتہ رتہ غزل
 ہم جیسےس لوٹ اکیت کن چھی کران مستانہ وار

منزور - ۲۴

۱. مشکل آتش من منزور و روزم چمک سمیس رچپان !
۲. حار و شاتن من منزور مانا چمکے ژیر کین پچیر و رچپان
۳. چون آسن فکر تیرہ سئلہ موکلہ زہ چو نو — وجود
۴. برانختہ چمک بڑ بارہ برانختہ عالمس چانی پچپان
۵. ژیری منزور و پیرہ نو و مت زنگی ہند راز چمکے
۶. کشمکش محنت کمران صبحن تیرہ شامن بروہنہ پکان

۷. پاریزان محکم عمل چھے زندگانی سہداصول !
۸. بچانپہ لاوان لے پناہ ارمان تری جذبن گوڈبران
۹. جستجو رازن کڈان چچک لے تریہ چھے محکم تلاش
۱۰. چچک دوان دوران پکان تضررن کھسان رازن بچان
۱۱. شوق چھے محنت کڈان چچک خدمتک بوڈ جذبہ چھے
۱۲. چھے فقط اکھ عاب دل تھے مودہ چھونہ دب دب کڈان
۱۳. تری بران چچک گوڈ گو لابن پوشہ وارین سگ دیوان
۱۴. ثاپہ زلالان تن تہ ہارس منہ ترہ چچک زخمی گزھان
۱۵. چچک زھنان تراویتھنن شری باز تعمیر حیات
۱۶. چچک دیوان تکلیف پانس لکھ مگر عاشاہ کڈان
۱۷. توتہ چچک نیٹھون پکان لاگتہ ترہ زچہ چھے ہیرہ بن !
۱۸. پیرہ چھے پشیان روزن کیٹھ تریہ ماسا چھے مکان

۱۹. تری کران چھک پادہ فالین چھے تریہ پتھر سبچہ شوکن

۲۰. چانہ باپتھ کھیتون چھ کانیو لکھ مگر شش رنگ کھیتون

۲۱. چھے نیر کانہ در دل مزور و کر تریہ پانے سنرین

۲۲. روز دور فولاد بیون پانی پالس سایہ بان

۲۳. پندرہ و تخت بیدار کتره دشمن تریہ چھی ساری امیر

۲۴. خاب نمر گوشس گوشت چھک کیازہ متیای ای نوجوان

۲۵. تری تلکھ دس انقلاب تری کر کھ دسلا بهر جان

۲۶. تری ہیکھ شکل کتره بر داشت تری چھک پتھر بہان

۲۷. تری اتھس کپتھ شو بہ بر و نہ نہ شو بہ و و زور و زور

۲۸. چھک پتھر اگوت مگر شو یک اسیر کاروان

۲۹. گنڈ مشر پنے پنیر اذن انقلاب دس تلو

۳۰. روز خوش ہمارا چھے شاعر حبیب کامران

غزل - ۲۵

مستانه دل ہشیار کمر ہشیار بناؤں

بیگانہ چھک بیگانہ دل بیدار بناؤں

دیوانہ چھک دیوانہ تیلہ سار بناؤں

بیگانہ چھک بیگانہ دل بیدار بناؤں

پروانہ بن پروانہ سندی باجھو زال شمع بن

نورانہ بن نورانہ سراسر پن ابرسان

زو جان پنے نے یارہ سہی ایشا ر بناؤں
 بیگانہ چھک بیگانہ دل بیدار بناؤں
 انسانہ کیاہ کوئی از لہ او سے ناوڑ لیا سان
 جانانہ بڑ مشرا و تھن مشرا و تھن ارمان

سامانہ پیدا کرتے سے بیہ یار بناؤں
 بیگانہ چھک بیگانہ دل بیدار بناؤں
 پیمانہ خالی چھی تہ یہ تھتہ او سے ہر وں عرفان
 گلخانہ تھتہ و تھتہ کڈی بڑ تھتہ کڈی و تھتہ دامان

ریحانہ پوشو جترو و و گلزار بناؤں
 بیگانہ چھک بیگانہ دل بیدار بناؤں
 زولانہ کو ر تھن پان تھتہ و تھتہ و تھتہ در زندان
 زندانہ و تھتہ لے جیسی یکدم گز تھتہ شران

مُبر و نه چُچک و و نه اصلیت اسرار بنا و ن
 بیگانہ چُچک بیگانہ دل بیدار بنا و ن

اسمانہ بیچہ کمر بیور نظر ترا و ن زہ پتہ آسمان
 چمکانہ نیر کہ برو نط کن آسمان چمکا و ان

ننہ و انہ جیباہ م کن سردار بنا و ن
 بیگانہ چُچک بیگانہ دل بیدار بنا و ن

ایشمارِ خدایہ - ۲۶

اکہ غنایکی آخری زہ بند

دیکھ حضرت ابراہیمؑ چچہ بیوان حضرت اسماعیلؑ

قوربان کمرن،

اکہ غنائی آواز۔

بس کمر ابراہیمؑ، خالص تابیر کو تختس پینہ نے پور

قوربانہ باپتختہ تختس عزیزند قوربانی اسے گھر منظور

دل و جان اسے سہتی چھی زریہ محکم لولہ لوگ مہر تاپا

لول چھی محکم لوک آسان دنیا ہنس منہری دستور
 آزمائش کرہ مائیس گوہر آزمائش منہراترے پور
 رخصی سپد پو حق پانہ دہ نہ و نہ حال سپد پو صلی نور
 نہی ہی آسن بخت دنیا ہنس منہری تیلہ کیاہ غم چھپے لوکن
 زندگی تیلہ بنہ خوشو نہ ساری غمیں دل سپدن سرور
 شو بکھر رہی پری کار و انس تری چھک رہی پری چھک
 تری چھک مخلص تری چھک صادق دہ نہ و دنیا ہنس
 سو نہت چوئے خوش گوہر و میہ تہ و نہ قائم تھا و نہ بخت دستور
 با ایمان مخلص لوکن وزہ وزہ صلی بی منظور
 حضرت ابراہیم تہ حضرت اسماعیل چھپد دہ نہ و
 شکر نہ پران
 دمہ دمہ تری کن در دل محبت تری کن کلہ توہر راوان آ

نری چھک باور نری چھک داور نری دکھ اندریم باوان آئے
 نری چھک خالق نری چھک مالک نری چھک رہبر نری پیوا
 نری چھک واحد نری چھک شاکل اول چون در دل تھاوان
 کو رتھم نارس نری کلزارہ پھولہ راوتھ نری جنتی پوش
 بحس منیریلہ دیتھم فرزند بحس گل پھولہ راوان آئے
 دو پتھم قوربان کرین اسماعیل چھے سارہ وی کتھم سے لوٹ
 عرفالس منیردو نہ وے حاضر تقدیر ویتھم بکیر ناوان آئے
 منظور کو رتھم فرزند اوسم اونمت قوربان کو رپیش
 اولادہ کتھم اسے چونے محبت عملاتی باوان آئے
 شکرانہ چونے یمہ یتیم یوین صبحن شامن کرہ کھر لور
 باطل تر اوٹھ حقہ کے فے اسی سارین لوکن چاوان آئے

غزل - ۲۷

بُزِ دِلن بے سہن دیتہ ہیمٹک پروانہ سٹے
 بیکس تے عاجزن ہاوکھ اگرے خسانہ تے
 بے خبر گامتھ چھ کیتیہ راوہ مٹر غافل پھیر
 تھوڑ تگھ بیدار کروکھ ہاوکھ نورانہ سٹے
 گھونڈیہ کس قدس چارو ناو کورمت لامکان
 ہاوہ ہیکھ ہر گاہ تھرتیلہ تم بن دیوانہ تے

زوین چھامو رہیہ پیتی صایہ گامتری سندہ بانی
 زندگی نوری مالہ ہیکہ ہر گاہ و چھین جانانہ تے
 زوینہ کاشس کیازہ چھک پیرا لین ژئیہ منزل دور
 برانہ کھو نور چ پیکان صبحک رس دامانہ تے
 رہیں گنہ ماے آسہی پورہ کیرہ دلورہ رہی
 رہیں مارا ژ کیتھوتہ پیٹھ شوگلن شوبانہ تے

ہیورلوان - ۲۸

یتیم کیازہ انسان حیوان خصلت انسان انسان مالان
 یتیم کیازہ ہیورلوان یتیم سمس منتر ہیورلوان یتیم ساری انسان
 گزشتہ گزشتہ منتر کیان ہیورلوان منتر انسان دنیا دار
 انسان کیسہ دارہ روح وچہ کتیبہ ونہ زن پانی زک سمار
 کم کم گزشتہ سمس ساری لہ سرہ پیدا گے ہشبار
 کتیبہ دانام کم عاقل سوچتہ یتیم پریشہ گے حاران

یئنه کیاره بیورلوان یخه سمیس منز بیور کونه یئنه ساری انسان
 مینه ته چیم فکران نوس بیور و وختت سوچان چیمس به به چیمس انسان
 اکه کیاره عاشیق زندگی گذران بکس زندگی سخی طوفان

یئنه گوه پیراه یئنه گوه پیراه یئنه چها کانه الصافاه جان
 کانه شه دولته بیکار آسان کانه چیمه دونه ته به و چیمه

یئنه کیاره بیورلوان یخه سمیس منز بیور کونه یئنه ساری انسان
 کینه و دپ چچه رو به منز و دهو کمر تقدیر کمر و دارها

تقدیر منز کانه انسانا رت کانه کچه چچه کانه به تاب

چیمه انسانس پانس تا تهمه مو چیمه کله به چیمه و تهمه بیکار

بهتری گوه ویشدن دالس ویره ویره دالس کمر شکران

یئنه کیاره بیورلوان یخه سمیس منز بیور کونه یئنه ساری انسان

پیشہ روزگار تمام آخر تقدیر تقدیر میں نمک کورتدبیر

منده چھووک بکری مذیب لو کو چالاک لو کن چھے تقصیر
و برقعہ نہ برقعہ نہ جلاک دوران دوران لو کن برقعہ تقصیر

منفلس گوین نادانان تم دولت مند کے ہوٹل چیران

یلتیہ کیا رہ ہو رہے ان پختہ سمجھیں منتر ہو کر کوئی پختہ سارے انسان

دینک حاکم عادل انصاف کو من ماکھو چھے نیردان

نہی گئی یا دہاکہ اکہ ساری مشرق مغرب چھ انسان

کتابہ مندرجہ پائس محبت جاد کانیہ مندرجہ پائس رضا آسان

ہم کے نیکو میلہ ہانے مجرم پانے چھے ان بان

بیتہ کیا زہ شور بون چھ میس منز بیو کو نیرتہ ساروان

عاقل کا ہر آئی کی کشتیاہ دنیاہ طریشہ کے حاران

یا منته ظاہر ہے کہ یہ بھی کُتس خط الم کوہ و ساران

دولت مند کے بانبہ یکدم عاقل داریں گے کھار ان

عقل پس گو ووزہ ووزہ ظالم ان زریں جسم چاوان
 یثیہ کیارہ بیورجون یثیہ سبیس منر بیور کونہ یثیہ ساری ان
 یثیہ ابراہیم اسماعیل عوفانس منر کمرہ قور بان

یثیہ چھی ابراہیم منر دمارنہ داریں پیچھ کھار ان
 یثیہ چھی کانر صاہ آیت لولس لولس پیچھ محکم ایمان

یثیہ چھی کانر صاہ خود غرضی بندہ صلس بھو پیر ملہ سپد
 یثیہ کیارہ بیورجون یثیہ سبیس منر بیور کونہ یثیہ ساری ان

یثیہ چھی کانر وہ وستی بنی لوکن برو نہ یکہ ناوان پور
 کانر فرعونہ و تہ چھک ڈالان کمرہ سپدان لکھ مجبور
 لوکن بندہ با پتھ کانر تکلیف مشکل ساری کمرہ منظور
 کانر بکراہ لوکن پالس برو نہ کنہ سجدہ کمرہ ناوان

یثیہ کیازہ ہیورجون سچے سمیس منتر ہیور کو نہ یثیہ ساری انسان
 سبقاہ پنک سنگک اسنرک لوک اکا نہہ پر ناوان پور
 کانتر صاہ اور جہا لشر حدس کبرس اپنرس منتر مشہور
 کانہہ دیہ پیرس پیٹھ زو پنے لے کانہہ رٹہ اپنرک کٹ دستو
 کانہہ مرہ سیرس پیٹھ کانہہ ہجہ و تیر کو کن بر و نہہ کن پیر ناوان
 یثیہ کیازہ ہیورجون سچے سمیس منتر ہیور کو نہ یثیہ ساری انسان
 یثیہ کیازہ کانتر صاہ شوخ پسی کانہہ مرہ ہنر ہا نثرل حنیج دور
 کانہہ بر صورتہ کچھ داناش کر لہا سوہ موہمت پور
 یثیہ کیازہ سنس یثیہ پیرن سنس کوہ کوہ کوہ کوہ
 کچھ بر صورتہ چیزس کن یثیہ کو کن کچھ ہی کچھ آسان

یثیہ کیازہ ہیورجون سچے سمیس منتر ہیور کو نہ یثیہ ساری انسان
 کتیاہ فر باد پراٹان کو من پچیرہ وان شبیر نہ با پتھاب

کیتیاہ مخلوقن لالہ بندہ باپتختہ دلہ چین دربارین مضراب
 یکتہ بھی کیتیاہ بے حس و لب کن چھینہ زہ سیدان دل بے تاب
 یہ چھ بکواساہ اندکن پالس بہہ موکان شہاہ یکتہ سوچان
 یکتہ کیا زہ ہیور بون یکتہ سمیس منہ ہیوری کو نہ یکتہ سار و انسان

کانہہ کیرہ نورک شہاہ روشن تیلہ کنہ زالان جگرک خون
 زہ طہ جوٹھ نری زہ طہ کیرہ ٹانگس کانہہ شیطاناہ اصلی ہون
 یکتہ کیا زہ کانہہ پیرہ لاوان وکتہ کانہہ گٹر زول چھکران زہ خون
 گاشس آیت تھاوان کانہہ پان کانہہ شہاہ انہ گٹر چھہ ہاوان
 یکتہ کیا زہ ہیور بون یکتہ سمیس منہ ہیوری کو نہ یکتہ سار و انسان
 یکتہ کیا زہ کانہہ شہاہ فلسفہ زانان گاشس آسان صابر رائے

کانہہ صراران پے کٹرہ کیرہ نوکتن و اتان بے پروائے
 کانہہ شہاہ غلس نہر رس انکار زہ پوچھ مائے

کانه بهر قوفاه به جس بے زان سینه کتھے سیور چھپنه سمن
 یئنه کیازہ بیور لون یخته سمیس منر بیور کونه یئنه سار ولسان
 چھایئنه ممکن اکیسی آغس آسری لون بون مخلوقا کتھے!
 اکھے آسہ عاشق سان دہ دن گذران بیا کھاہ سنبه اوان راکتھے
 اکھے آسہ طبلین بیبه بونه لاکتے بیا کھاہ نخته نن پکر دہ راکتھے
 بهر چھپانسان پانے کورمت بیدانس بامندہ چھاوان
 یئنه کیازہ بیور لون یخته سمیس منر بیور کونه یئنه سار ولسان
 یئنه کیازہ عالم حکمس پنه نس قایم کتھے کبره تمختی لون
 بے کلمی محکوس یئنه تهاون زو چھے آیه تن قوم ربان خون
 ظالم راکتھے چیه مظلوم کوکن ز من تراوک دگر دگر لون!
 یئنه زن پر چھنس چھپنه کانه ظلمس یئنه کونه کونه اندر بان
 یئنه کیازہ بیور لون یخته سمیس منر بیور کونه یئنه سار ولسان

کانه بهد و راه کو هس لایان لخته تخته سیدان یکدم داس
 لاقور کانه صودرس لایان و طه تبت کماران در الماس
 مایوس کانه کمزور و لوب کن بوز تخته بیم قصه چس و سواس
 اکھدر دیرت کمزوری منزه بیا کھاه مژده زو و زماوان
 یئته کیازہ بیور لوجن بخت سمیس منزه بیور کونہ یئته ساریان
 کانه شھاء اکیسی تہ ہس منزه چھے مجھان غر شکر سن سخر راز
 غر شمس فر شمس بھین ساری پایہ بو دنان چھے شایاز
 اسرارن کانه پے کڈہ یکدم علمس پنہ نس چھے چھس ناز
 بے قل کانه شھاء اطرہ بارہ تہ اثر بیا کھاه سہرہ کرہ عرفان
 یئته کیازہ بیور لوجن بخت سمیس منزه بیور کونہ یئته ساریان
 یئته کیازہ بیون بیون مذہب لوکن کانه گو و بیون کانه گو و بیون
 کانه شھاء موکن کانه شھاء سکھ کانه دل و جان ناز چھے آوینہ

کھیتون چئون بیون بیون یکہ وٹہ کونہ پیم رنس کورمت کمرہ منہ
 بیٹہ کونہ ساری اکی دیس اکہ سی قبلس کلہ نونہ ان !
 بیٹہ کیازہ بیورجون یختہ سمیس منہ بیور کونہ بیٹہ ساری ان
 انسان ماز کمر محل کورمت رختہ چٹہ انسان انسان
 بیوند مارہ پارس سکھا نگہ نیزہ کھش کرہ وٹہ بیٹہ تلہ طوفان
 بیٹہ کیازہ بتراختہ چھلہ چھلہ کورمت روس امریکہ ہندستان
 دیہتہ منہ انسان یتر خود غرضی زہ چھنہ شوبان !
 بیٹہ کیازہ بیورجون یختہ سمیس منہ بیور کونہ ساری انسان

غزل - ۲۹

یئینہ مشرکھ تتر اوکھ زلفن گنڈ تنہ پھیر مشکنی داروہیے
 تنہ لولہ امارن لہج سوسرائے تنہ شولہ لوگ گلزاروہیے
 پھول سرحد باغن سبز ارن رنگین گلاؤ دامن بؤرہ
 حاران چھ عالم تنہ گوشت یئینہ وچھ پھولہ دن رو خاویہ
 چھ سوزاہ وگنہ رت باسان مشراوی وگنہ سازینہ
 یئینہ بوزک سوزاہ مست تہ موڈر تنہ لہج تہ بکر ہماروہیے

یہ مگر کیا چاہے سر و دھج لے یہ زبر کیا چاہے سر و دھج لے
 یہ چھ خوشن شیرین رازہ میو کھٹے یہ چھ رازہ زور و آواز و
 میہ تصور لب چھی ڈیکہ پھولہ و ن یہ چھ تابان سر و تیر دل
 زن رازہ پہ نون مکھ ہون بیوت و چھ رفس ہند کیر ہنیار و
 تر یہ چھ سنک کھومت بوش اگر میہ چھ ناز مگر چھ عشق
 کرہ لچھ بد ز و بہ تیر پادہ کو دہ ز تیر ساری کرہ ایشار و
 و ہلہ اکھ نظر اکھ میہ رلہ غم و ولہ اکھ تیر ہر جا کر و
 دلہ بگر کہ خونک و اکھ کرس یہ چھ وادہ یہ چھ اقرار و
 تہ نہ گاہے گاہے سو چان چھک میہ کھن کوڑھ دلہ رین
 میہ سخن شاکن ناز و چھ برہان اے کاش میہ بنہ دیدار و

پہ چھ سمیک قونون ولطہ مکرینہ قائم تھا وں لا ج پہوان
 ولطہ اکراٹہ سمیس منکر بن بنہ را کہن نو وسمار و ہے
 دیوانہ پہ کو رخصت فلو اچھس ناراض مہ سپد ساریاں
 تہ کمر کھ چھس تری پیٹہ قائم ونہ تھا وں زکیم چور و ہے

حسن - ۲۰

تو بہ تہ میاں پیا چھپا بے تاب زہ سپدان یہ دل

تو بہ تہ چھپا سنس وچھ تھو دُرب گز صہان

ہاں اہ ممکن یہ چھا

کنہ ساؤ لو؟

چھ قسم نیمہ میانہ روک یس زچھ

کا نہہ سیناہ نازین دل شح گز صہان سخ بے قرار

تو بہ نہ چھا آئینہ سن لکان در سہ زوہ پا کھڑ
 تہر تہ چھا آئینہ کال تا تھہ نہ صاپہ کھن سنس و چھان
 نہر چھنا و چھو و چھو یوان تسکین دس
 تو بہ نہ چھا سنس پتھے گئی آیتن زوہ تھوہ
 تہر تہ چھا سنس کمان زوہ جان نثار
 تو بہ نہ چھا آکر پھرہ و چھتہ روزان دماغس منہ خیال
 تو بہ نہ چھا پھیران دماغس جس نہ ہوش
 کہ نہ چھہ میانی ذاکتہ بیون خصلتہ جدا
 کیاہ و نوکم حار تھاکتہ کرہ عہہ بیان
 چھس عہہ پیلہ سنس و چھان نظرن و و تھان چھہ توہ
 دل مہہ چھہ تنہہ لان گشہان سکھہ بے قرار
 کیاہ و نو ذاکتہ کیاہ سبب!

گمان ما از تمام اختر بیست و هفت سوچید کور
 سوچ کرد که رآوی و بد و عالی دعاغ
 حُسن چانس آخت و جودس منز میه با سان چیم کُطخت
 کانه جودگار
 یس فس پنه نس اندر چالاک عاقل بے مثال
 یس اگر سی ترا و کُطخت نظر بے هوش کور
 چھے بر کُطخت نظر ان اندر لود جود و گزیه چھک
 چھے اثر سنگین سه سهاه
 حُسن کرد و کُطخت زری تباه کم خانه واد
 حُسن چھے مادانی عار
 کم جوان رعنا مران چاهن کسورن تل زودوان
 حُسن چھیه کینه یادیل ^{TRON} طریس اندر شرح چازی کور

یس نظر تر ی تر آوہ میز آہی سہرا پا زایہ حور
 کسین مین پیوہ و ناویہ نہ عاشقین اگر زورہ پاٹھ
 چانہ با پختہ دراواکھ بوڈ کاروان فوج غنیم
 چانہ با پختہ درائے جنگس و وختہ طغان
 سورگوہ و پیروسی پختہ تختہ دی مسکان
 پیرو پختہ تختہ دی منار

ناراہ ریمہ وڑھ ٹرای گوہ و سورے تباہ
 چھے تکان پیرسنہ چانس اکھ کماںس و اتہ کوہ
 زوڑ تکان چانس و جوڑس منز بستہ بوڈ کھربا
 یس و چچان زلیکن کترھان زالس چھ بن
 زود و ان خوینچ کران چھ پیش کش
 رختہ کڈان پانس و ندان چانین و تن
 حنہ کھوہ کس چھ وئی پختہ و نہ جان

حُسنِ کم کم نو جوان گلِ بے شمار

چانه و تنه منزه تمن شکل تانی

درای میلِ گره ز صحنِ تمو گره باز ترا و کفِ لوب جدا

درای زلی پتہ پتہ کرکھ برداش کیتیاہ مشکلا کف

یاد چھبہ بیلہ بایچہ در او جلون بے پروان

چانه بایچہ حُسنِ شوٹ فرہادی کوہ

میو کف آب پھر و کف کوئن دل چون شاد

چانه بایچہ حُسنِ پیر عشق تنی سکھ مشکلا کف

تم کران برداش ساری چانه مرضی ہند تلاش

حُسنِ کم کم یاد اہلہ کو ریت چچک مینہ و نتم پورہ پور

کُر دہری بھر بخوب صورت کم در دستہ حُسنِ خسار

چانی دانتی بیون جدا

چانی خصلتھ زن سر ایا کھربا

س وچھان چانس بختس نظر اہدوان

چھے گنڈان ژدی کمن مدے

حسنہ چانس اکھ بختس فدو آدی چھ کم کم نوجوان

بادشاہ عالم تہ عالم بے شمار

ژدی وچھتھ دیوانہ سپدان تاج تراوان بادشاہ

عارف پیر ہیز کارن کھیتون تہ چوں سورکشان

دامتھ چانی بدلی عج خصلتھ ژہ حسنا چھک عجیب

حسنہ نیمر چانس بختس کمن وچھتھ انانس امتیاز

تی کران پیر شوبہ نس ہرگز کران

نی ونان بوزختھ ونان لکھ چھ گومت پاکل پور

چانہ باپتھ حسنہ ترا وختھ ژھون لکو مذہب تہ دین

چانہ باپتھ کو ترسو بر داشت ملکن ہند سفر
حسنہ ترہ تہ ولن چھک ترہ کمرہ دینک تہ مذہب تہ کیا؟

حسنہ اسکھ نے ترہ کمرہ زندگی مشکل ترین

چانہ سستین زندگی شاداب خود شوئی ماری منتر

چانہ سستین زندگی ہند غم تہ دو کھ مشکل مشان

چانہ سستین کمرہ منزل کے گزشتھان

چانہ سستین پر یوان صودرس واران و اتان مقام

چانہ سستین شگ تہ ابک امتیاز سپدان فنا

چانہ سستین کس برادرس تجھے درہر

چانہ سستین فاقہ اسبھتہ بانہ زن کھیتوت پلاو

چانہ باپتھ میلہ کچھ کڈ کڈ تہ تھکے نک چھان شان

چانہ سستین و اتہان لہ لہ مکان

چاند سستین فاش سپدان سترنی رموز
 حُسنِ آسکھ نے ترہ تیلہ کثرہ سپہ ساری زندگی
 اکھ سٹھاہ کل سوال

حُسنِ آسکھ نے ترہ تیلہ و شتم صرکیاہ زندگی

حُسنِ کمر دینے ترہ سیتھ عانی مقامہ سیتھ بھر

اکھ موکھس چھی ار بہ بدی عاشق نثار

چون موکھ دل شیتھ و زان چھی شاعر ن تھدی تھدی خیال

چار بیتیاہ کمر تھوتا ریف نیتیاہ کم قلیل

حُسنِ زری کن روزہ باد و بدشس و چچان

کر ہنا کھرا و ساکھاہ کر قیام

چھک ترہ بہ لاوان دو ہے نوی رنگ دو نو نو نو لباس

چانی بیم انداز دل شیتھ چھس کثرہ مان حاران سٹھاہ

چھتے نہ ظاہر وار اگر کسی ڈنچہ پچھتہ ہرگز یوان

تو تہ کیا گویا!

یختہ رنگس یختہ شکوہ نہ سپک زہ حنوجا وہ گر

لول پیر پختہ وزہ پیر زہ ناوی زہ ضرور

حنہ چانس آختہ یختہ س روئیں موکھتے چھتے مرحبا

اپریل ۱۹۶۸ء

غزل - ۳۱

رخصا بہ حق و کھٹو کھٹو شو بہ دُن رو خا رو پیسے بی پزیا
 ضائع عاشق لیے پتھر یک بار وہ پیسے بی پزیا
 روزہ کوتاہ کال چاہن زلف شہمارن یہ جوش
 روزہ مایا دُن مٹری لو کچا رو پیسے بی پزیا
 گوس فلوارا وہ رُم آرام کو رکھتے س در بدر
 عشق سودا چھا اپنے با پار وہ پیسے بی پزیا

چانه اسنج تر اے یم وچھتس دپان بھول جان وُل
گینڈ دیکس کھاجت لیکھ لے زار وپے بی پزیا

نالو چھم ز پوہ پیٹھ میہ چونے صحن تہ شامن اش چھم

ناورہ ہیوتہ چھم نہ کو و دشوار وپے بی پزیا

گراوہ کس اتھ سوزہ و و نکیس ہاوہ دو دست پلن

پامہ تھاوتھ چھم گہلان سمار وپے بی پزیا

چون اسہ و ن مو کھ جیس و نہ چھ نظر پورہ یاد

بے وفالی چانہ کور ناوار وپے بی پزیا

لول اگر زہ با کرکھ - ۳۲،

میریہ کرے وقتن ژہ پیٹھ زون کھوئے ژہ آبہ تن
 لول اگر زہ با کرکھ غلے س تہ لے کس
 مائے برکھ ژہ پیر سکتا کس رائے کھوک ژہ ژہ دلچ
 جانے کینے وچھین اندر مالہ کرن ریشون کتھن
 بریدہ پھڑٹہ نیروو ذہ ہمہ جنجورہ کبہ کرن
 شوق دنگ چھک اگر چون عالم سپٹھاہ تھیکن

عقل و ہمن گری خلائ گراے دثری پنی شکن
دوست پنی زہنہ کھنڈ کن سری تہ یزد شمن

چھو و سہر دگلو اگر رنگ تہ بدلو و اگر تہ پاری
باغوان کمال و چھ مد سہر ان چھ ہا و سن
عندہ نجس تہ یہ مر حبالول دیتے خدایا اگر
کیا زہ بنکھ تہ بوڑ بخیل حیف و وک تہ نفرت
لولہ امار چھ پوشہ و نفرت چھ چھ روزہ و ز
تنگ نظر مران دو ہے پوش سہر ان چھ دانہ ہن
نب چھ گئے زمین گئے باکران چھ کبند پھر
تراویتی پھر تہ وہ کھ کڈ تہ و شاہ مین پھن
خون جگر اگر میہ چھ تازہ نظم یہ کمر تیار
پہو و سنن جیب سٹھاہ پدی حکم پین پین !

غزل - ۳۳

دشتِ تنہا اندر چھپ پڑن کا نہر چارہ چھم نہ باسان
 دل بے صبر تیر بقیل بے تاب چور لاگان
 رختہ نہ بیٹھ کر یوٹھ منہ زل زلن ضرور آسان

دل بے صبر تیر بقیل بے تاب چور لاگان
 پروہ تراوہ آفتابن گنجہ تارہ و فنی رہا بن
 مشکاۃ تجھی کوہ لابن و اسٹلہ دگر حبابن

مستی پنی شبا بن سنا و روے ہوا ان !
 دل بے صبر تہ بقیہ دل بے تاب چور لاگان !
 مینہ چھ گاہ بیگاہ برمان دل گزشتہ طے پہ کر یوٹھ منزل
 جل جل یہ ناو ساحل لکری گنن سہ مایل !
 صورتہ و چھتہ سہ قابل گزشتہ ہوا ہوا تابان
 دل بے صبر تہ بقیہ دل بے تاب چور لاگان !
 گاہے دیان مینہ ارمان و وٹھ تل نہ لائے یک آن
 رنگل دیان چھکھا لان کم موختہ مالہ شوبان
 لوہ چھم رٹان پنی زان مینہ چھ گاہ جارسان
 دل بے صبر تہ بقیہ دل بے تاب چور لاگان
 روزے نہ عمرہ خرمز چھس نہ کمران تے مش
 کوہ تام نندرہ سدرہ شمس تن چھ نار مش تشر

نتہ زون باہر پتہ کھتر لوت پیٹھ پوری ترساوان !

دل بے عبرتہ بقیل بے تاب چور لاگان

میںہ چھہ زندگی تہ شاداب زن زبویٹھ مہوٹھ کانبہ خا

خوشکس بنان چھہ سیراب چھہ کینہہ تہ وفہ زمیہ تاب

تمنا مگر چھہ بے تاب روفخار چون ڈیشان

دل بے عبرتہ بقیل بے تاب چور لاگان

چھک آسمان تارک ننتہ لور نو بہارک

لا لہ ترہ موختہ ہارک نو وگاش زن سہارک

تسکین تریہ چھہ اما رک محی دینہ جان شوبان

دل بے عبرتہ بقیل بے تاب چور لاگان

مُشکِ تَج - (۳۴)

شرفاء مینہ خشمِ خود رتن
 چھس مُشکِ تَج نورِ بدن
 مُشکِ تَج سراپا جانِ وطن
 چھس مُشکِ تَج نورِ ک بدن
 کشوری نافک جسم و جان
 خوشبو چھمی اندر سہمان

مالین چھ مینون اندر ختن
چھس مشکہ تہج نوزک بدن
دتم خداین کھو و مقام

خدمت کران چھس صبح و شام
یکسان بیوے نیکن بدن !
چھس مشکہ تہج نوزک بدن

چھس پان ارلان دھوتہ لختہ
مشرہ راو نس عشق کرمین
چھس مشکہ تہج نوزک بدن

چھس مشکہ تہج نوزک بدن
عشق مینہ زولم جان و تن

خدمت کران چھ مینون فن

تمہ غمہ بر چھس ہر دم گلن

چھس مشکہ تہج نوزک بدن

گدزن تہ سدرن منہ چھ راج
بیونوی مشیدن راج تاج

چار و طرف مُشکاه چھکن
چھس مُشکہ تہج نوزک بدن
راحت بنخشان پورہ پور

غمگین دماغن رت سرور
چھنہ میانہ آسنہ کانہ تھکن
چھس مُشکہ تہج نوزک بدن
رُبدی بادشاہ مے نالہ متہ

در بارہ نی منہ مُشکہ پھتر
پھیران بے اکہ اکہ چھس صفن

چھس مُشکہ تہج نوزک بدن

بدلو یہ سی چھس پردہ پوش
 و دلہ غم نہ بہ خوش روز تو ش
 سپدی اثر یہ حل و فہر مشکلی
 چھس مشکہ سنج نوزک بدن
 مشکلی جیس نہو خیال
 مشکلی چھہ حاصل بوڈ کمال
 پانے میہ آیم ز بو کھن
 چھس مشکہ سنج نوزک بدن

غزل-۲۵

زندگی نوری نوری تجربه گری !
 دُوبه کھوتہ دُوبہ گئے نوری راز
 تیلہ اوس و شہ پیرنگ زرا کٹ
 انان کور پیو پیر واز

توتہ و نیر و حشی بد تہذیب
 حلال کمر کور انسان ساز

پیرانی آس پیرانی زندگی خوش
 از دین او کن نوہ رس ناز
 پیر مہتر کینہ پینہ نے من سرتاج
 محمود س آون خوش ایار

و نہ چھینہ برفہ نہ کن کینہ ماکوم
 "برفہ نہ کچھ برفہ نہ کچھ" چھے آواز
 انسان و نہ پرونے ناوا
 سوزی بدلیا و نہ سسے ساز
 میہ تہ پزہ برفہ نہ کن قدی دین
 نتہ گترہ پیرکتہ اکتہ منزہ باز

ژور اس ژوری سادوہ رآے
 خصلتہ پیرانی نوہ انداز

بیس کو رخا گو و سے دشمن

بیس رٹا کتھ گو و سے ناراض

وہ لیکھ پانس ا صلس پیٹھ

لو س نوہ سرہ کر آغاز

پرانہن قدرن گو و سمہ سور

محی دینہ کیاہ کرہ چونے واز

پہر - ۳۶

(۱)

غم تیرہ دکھ یو دوے چھ آہی زندگی از لے شریکھ
 تونہ چھیس منری منری اما پوز عشرتچ کاری گری
 قودرتن تمنی تیرہن آب حیاتک دبیت اثر
 اکھ ترہا مشران چھ یکدم ساسہ بدی غمگین وری

(۲)

تار دینِ صو در س چہ ہائز س تار دیت تم تاو تری
 کھوری وایان صو درہ کھونہ منر لوز لغمک زیریم
 گانہ مازہ کور ہاٹھہ او لغمن کن دیتن ! !
 کیاہ پتہا ہائز سس بچار سس چچہ مینہ نی کارخم

(۳)

زندگی منر وچہ مینہ فنکار سس دس اکھ آرزو
 طارہ گزہ صلو کن کھنہ چنچہ مینہ پاری زان
 مرحبا اکھ سس لچھس رو پیس برا بے قیمت سس
 تیل ز اللہ خون جگر ک لولہ سی لولہ کھول کران

(۴)

زندگی ہنر تہاے پیور کن سورہ شرجیا آتش زہ

بخت و دونه کُنِه وقتِ خالی خابِ تختِ پُرکِ تیرِ رنگ
یوت و کھ کو و زندگی ہرگز تیر با سے ہم نہ پیرِ آنی
کیتہ ہو وارانِ جہا تو و تی مئیہ ز خمن میٹھرائنگ

عقلِ کیتیاہ حر بہ کمر آزاد گنھنکری لے شمار

وہم ہے جنجورہ روزِ نالی بیہ شام و سحر
چھپس گہے مذہبِ بختہ بر و نہنگن یوانِ دلِ بانبران
زہ اوئس ایمان مالوئن و نان چھپس ناپہ کار

نیا نہ وزہ کو و ہ چشمہ و شلا و کھ بختس کھنڈرِ نثار
چانہ وزہ پیلہ بھو دمیہ پیا لن کھبر بختہ نوں بگر

خونِ آدمِ سرگِ تنِ زنِ گوشتِ و توتہ مالکِ کارِ یوت
مینونِ محلِ چون رہا دلِ چون سنگین بے اثر

دو کھجیہ غمِ تہِ شکلِ زندگی منزِ آسرتن
بس اکے فرماش چیم بکس بدلِ گوڑھ یاوناہ
کیتہ ہن لاوین امارن سہو و کھن بمرآزی درہ
کیتہ ہون بکس اندر کھو رتہ و در لو کھک تاوناہ

ساقبازہ چیم نہ چومت چانہ مینا نک شوراب
چو و پموتیم و چیم مینہ گامتہ راوہ رکتہ جس دربد
چھی اگر مینہ تہ کھو و مت چون کیتہ نتھے بے جس شوراب
چھی مبارک زری ضرور کھتہ چیم نہ چھپس روس زبر

غزل - ۳۷

چنانہ حُسنک شوئیرہ لوڑم از زمین تا آسمان
 اربہ بُدی فرسنگ شری ^طز ^طفی ^طالفتس ^طچھنہ مدہمان
 زندگی اکھ بیچ و تابِ اَویل تہ ز اَویل سحرین سوال
 بُرنہ و نہ اسرار ساری چھم پتھے اپنی گمان

کیاه قدر ریخته دولتش و و له میون زو چھیشکش
راحتہ دوه گالان بے تھپس چاہن و تن کن تھپس چھانا

لیس نہ دگ و ژھ زہ دلش تس آسہ کیاه اٹھاس میون
میانہ دگہ ہند خار کیاه واتی میہ پانس زو فریکان

چھم تمنا ڈیشہ مہتہ بیمیہ بوزہ ہا فرمان چا آ فی
درشنا اکھ گورھ جیس لولہ ہوکتہ آلودوان

زندگی - ۳۸

زندگی اکھس بُھرتھ منجھانہ زن
 آسہ پیتھ پیالین بُھرتھ مزہ دارے
 آسہ پیتھ چوں کیتھ شوراباہ طے و فور
 پس جوان پر پیتھ گانہ غم ساری مشان
 کہ پوچھ تے تہ شکل تہ سنج سنگین سول
 گھری چھہ نیران سلہ پانے حل کثرھان

۴

زندگی خوشی مدبر خدای موشش راخته
 آسمانس پیچیده کران تارکھه چچه زول !
 زون بیله نیکاشش تراوان بهیره لون
 دوریه کنه ارس دندس پیچیده کیه لطیف
 ناکه رادن مندس رنگین میو سوز
 پیری وانه وان بیله چچه جنگاس نثر زده یار

زندگی باغ زنا طبع اکھ ویش اکھر
 رنگ برنگ بچولہ ورتیہ نوہ نوہ پوشه راز
 قو درتن و ہر و مت مخملی فرسش
 پوشش یادن مونی کران اسنا کران

خوشی پانترادره خوشش آبشار
 نگه دوان دوران آسان و شاه کدان
 آدی گیوان آدی چایے فرشس پیچھ چوان
 زن تہ چھنہ غم باکہ آمست زندگی
 زن چھ دو بدیش زندگی اکھ بڈویشاکھ

زندگی زن اچھ بک شہج ر ہو
 بونہ کنس ناگہ سادگ آبہ گمزد
 وچھ ہو پانترادر تہ خوشون آبشار
 کیتہ ہو شانہش ہو بیتہ دیرہ دیت
 نترھ حسین باسے یہ تمہ وزہ زندگی
 آس لافانی تہ خوشونی دل فریب

۴

زندگی زن حور کانتز صاه مه لقنا
 کانه پیری اوس آینه و لکش و لغریب
 چشمه یارین آینه سور مک رنگ نفیس
 زلفه زال آسن الاندی شهباز زن
 رو کھتمیس آسن زن بچولہ و نر گو لالاب
 بالہ یار سن تراوہ بیبلہ کنہ اکھ نظہ
 خوشون اسنا و کھن پیچہ چیس نثران

۵

زندگی اکھ کالہ او بریج و ز مسلاہ
 بیبلہ چچہ گٹہ کار سن اندر کانه نورہ زہر
 نثر گنہان یکدم چچہ نثر لان و تھتہ زہ پاری

بی و نان بئیہ غائب گئیہ افسوس ہاے
 کالہ او برن آسمانس نال وول !
 رود لوگن شرانہ رودس ماچہ ژھین
 شور وچہ آسمانی کوتاہ طاس طاس
 بوزیمی لکرا بہ پتھر س پھاس پھوہ و
 گٹہ چہ سنج، مشکل چہ منزل دیرہ دور

زندگی اکھ آ بہ دری باوک بیل
 کھوت نثران آ بس چہ وچہ کم گتہ دیوان
 زندگی چہم آنتہ روس بی چہس خیال
 خام ظون چہس وچہ نثران نثری بیکان
 بی و نان وچہ آ بہ بیل بس تراس کوہ و

غائب گو و کُنہ اوسہ کینہہ کینہ لوگ فریب
 زندگی زن جھیل دلہ کے ناوہ سال
 خوش ہوا خوشون فضا منظر الفیس
 راز نہن خوشوئی مدر زونہ راکھ میٹھ
 صاف نب چار و طرف تار کھ نیان
 آنکھ اندر کھوت او برہ نب اینہ گپہ سپر
 ناوہ منہ اس راتہ چی اکھ تازہ جو ری
 خوشی مرآزی ہر ازہ ہر نی خوش ادا
 و وکھ طغاناہ ناو واولن ولہ رط !
 و او و وکھ گپہ ناو وودرس منہ پچھتھ

ۛ

زندگی باسان یو ہے زن ہر دہ پن !

نہر دہوان سو کہ چھ زہران پر پتہ و پتہ
 چھی گڑھان بگرین پتو لکن سلاخ
 بس پوان پانے پتھر زن لکھ پوان
 چھس دوان د آرکتہ پتھر بتر آثر پیٹھ

۴

زندگانی ہنر حقیقت دار کن !
 پوشہ بگرین پیٹھ سر ہیل شبنم نیان
 پتھر یکدم ز پتہ بتر آثر نیو

نوجوانس کن - ۳۹

نوجوانو چھک بہادر تاپہ کر این چھا کھوڑان
 جانہ وادہ چھک موکل سنگین قلا این چھا کھوڑان
 چھے کیر نی ہمتہ بنکھ طوفان تہ پڑا ملک ظلمہ کنو
 پادہ اکھ نوو دنیاہ کہ وادہ گرا این چھا کھوڑان
 گاڑہ جارس کس زریہ واتی چھے زریہ دیمت قودرت
 علمہ کنجس ٹھانڈ موڑ رکھو ہمہ زہا این چھا کھوڑان

اکھ بنیل اکھ واوہ طوفاناہ ترہ چھپک اکھ انقلاب
 بس کھوڑان عالم کھوڑے سے بلائیں چھا کھوڑان
 تری حکومت چھے کر نی پروانہ دینے خود رتن
 گرنہ وین ایندین سہن تے شالہ کائن چھا کھوڑان
 لوجوالو اکھ لقین یاد اکور کھ تیلہ کیاہ چھے غم
 گاپنا کھ چانہ بابت چھے سرائیں چھا کھوڑان

دشمنو تیلہ میٹھ کر ی جاہن بیرادن اے حبیب
 ون پر کینتر حاہ چھے ون یارن تہ باین چھا کھوڑان

شہر و سحر و دریں تہ ملن نالہ نشو کینہ

"پیام مشرقیہ کینہہ رباعی

(۱)

سلی بلبیل و نان اوس باغوانس
 کھان غمہ کی چھ کلمی بختہ خالکدانس
 بڈان دو بدیش نوان کو بند بنگلہ گئے چھتے
 جوان گزھتھی چھ پوشش لار جالس

سکن در وقت دو با خضر س و نین کتھ
 زوس منزوس شریک سوز بنہ یک
 بٹھس مائل تڑہ کوتاہ کال روزک
 مرک جنگس اندر تیلہ زندہ بے شک

تڑیہ منزہ کانہ پہ و النج بانہ بران چھ
 تڑیہ منزہ ہمہ گوشت از نہ رنگ چھ
 جس منزہ پتھ خودی کرد انس تحف
 کپتھ ہر گاہ مڑکتہ زہ چھ نہ مرہ نے

تڑہ چھک میترہ مور بناوس خوبصورت

(۱۳۸)

قلا لوی کھو تہ تہ تہ تہ تہ تہ سنگین
مگر تہ تہ دل زہ تہ تہ محسوس دگ دود
کو ہس منہ داسنس زن جوئے شیرین

(۵)

دو ہے نو و نو و تہ نو نو نقش ہوا و ان
اکی صو ز ز پیازہ زندگی وار
تہ تہ ہر گاہ ڈنجر رانچہ از پکان چھک
چھما تہ تہ مور و تہ تہ منہ چانہ کانہ نار

(۶)

اگر زن تھو وہ ہے چانس مرس منہ
دلاہ یس ٹکرہ کنہ کنہ خون ہوان
اؤبر وچہ سونتہ کالک تہ تہ و دن ہیون

آتش چایس کهن کم گل گلستان

(۷)

عقل پر پخته گانه در میز با گرا و کته
 بین بندری با پخته مور مازه رختاه میون
 غیر پیله گانه نیمه راز چ نه هرگز
 ضمیراه با گرا امت چخم میه نسته بون

(۸)

تنگان نیله آبه قطرس بان پر زه من
 اکس قطرس بچمن منزالال سپدان
 زه پیچیده یارن اندر تخته با پخته روزن
 بنی باغس زه نیلوه کهنه استان

(۹)

بمطهرس پچھٹ ڈیر دین ماجان باسان
 وزان تبتہ زندگی مند سوز لوٹ لوٹ
 ژہ وس صودرس تہ ملرن نالہ موٹ کر
 لڑا بن منہ حیاتس میو کھ آیت

(۱۰)

ژرئہ میلہ ترا وختہ نظر بالین پیراژن
 اثر پوچہ و چانہ فیضک لال پیرہ بون
 سونس ستنہن ژہ لولان پان چچنہ جان
 نظر نل طارہ ترا وختہ سون سین سون

خیالِ تم سندرین منہ منہ چھ شوبان
 بدان سید غم نند آرام باسان
 بزرگین اکر بے پیچہ نووس کتھاه اکھ!
 وکھاه ہجر کج مینہ باسان دیکھوتہ جان

۱۹۶۴ء

